# LİDER FAKTORİNG A.Ş.
# VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 Eylül 2019 Tarihinde Sona Eren
Ara Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolar ve
Sınırlı Denetim Raporu

## ARA DÖNEM FİNANSAL BİLGİLERE İLİŞKİN

## SINIRLI DENETİM RAPORU

**Lider Faktoring A.Ş. Genel Kurulu'na**

*Giriş*

Lider Faktoring A.Ş. ve bağlı ortaklıklarının ("Grup") 30 Eylül 2019 tarihli ilişikteki konsolide finansal durum tablosunun ve aynı tarihte sona eren dokuz aylık döneme ait konsolide kar veya zarar tablosunun, konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunun, konsolide özkaynak değişim tablosunun ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özetinin ve diğer açıklayıcı dipnotlarının sınırlı denetimini yürütmüş bulunuyoruz. Grup yönetimi, söz konusu ara dönem finansal bilgilerin 24 Aralık 2013 tarih ve 28861 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerince Uygulanacak Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ ile Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Muhasebe Uygulamaları ile Finansal Tabloları Hakkında Yönetmelik, tebliğ ve genelgeleri ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ("BDDK") tarafından yapılan açıklamaları ve bunlar ile düzenlenmeyen konularda Türkiye Muhasebe Standartları 34 "Ara Dönem Finansal Raporlama Standardı" hükümlerini içeren; "BDDK Muhasebe ve Finansal Raporlama Mevzuatı"na uygun olarak hazırlanmasından ve gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan sorumludur. Sorumluluğumuz, yaptığımız sınırlı denetime dayanarak söz konusu ara dönem finansal bilgilere ilişkin bir sonuç bildirmektir.

*Sınırlı Denetimin Kapsamı*

Yaptığımız sınırlı denetim, Sınırlı Bağımsız Denetim Standardı (SBDS) 2410 "Ara Dönem Finansal Bilgilerin, İşletmenin Yıllık Finansal Tablolarının Bağımsız Denetimini Yürüten Denetçi Tarafından Sınırlı Bağımsız Denetimi"ne uygun olarak yürütülmüştür. Ara dönem finansal bilgilere ilişkin sınırlı denetim, başta finans ve muhasebe konularından sorumlu kişiler olmak üzere ilgili kişilerin sorgulanması ve analitik prosedürler ile diğer sınırlı denetim prosedürlerinin uygulanmasından oluşur. Ara dönem finansal bilgilerin sınırlı denetiminin kapsamı; Bağımsız Denetim Standartlarına uygun olarak yapılan ve amacı finansal tablolar hakkında bir görüş bildirmek olan bağımsız denetimin kapsamına kıyasla önemli ölçüde dardır. Sonuç olarak ara dönem finansal bilgilerin sınırlı denetimi, denetim şirketinin, bir bağımsız denetimde belirlenebilecek tüm önemli hususlara vâkıf olabileceğine ilişkin bir güvence sağlamamaktadır. Bu sebeple, bir bağımsız denetim görüşü bildirmemekteyiz.

*Sonuç*

Sınırlı denetimimize göre ilişikteki ara dönem konsolide finansal bilgilerin, Lider Faktoring A.Ş. ve bağlı ortaklıklarının 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla finansal durumunun ve aynı tarihte sona eren dokuz aylık döneme ilişkin finansal performansının ve nakit akışlarının BDDK Muhasebe ve Finansal Raporlama Mevzuatı'na uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunulmadığı kanaatine varmamıza sebep olacak herhangi bir husus dikkatimizi çekmemiştir.

*Diğer Husus*

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolarının denetimi ve 30 Eylül 2018 tarihinde sora eren dokuz aylık ara hesap dönemine ait konsolide finansal bilgilerinin sınırlı denetimi başka bir bağımsız denetçi tarafından gerçekleştirilmiş olup, 14 Şubat 2019 tarihli bağımsız denetim raporunda ve 9 Kasım 2018 tarihli sınırlı denetim raporunda sırasıyla olumlu görüş ve olumlu sonuç bildirilmiştir.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED**

Hasan Kılıç, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 11 Kasım 2019

**İÇİNDEKİLER** **SAYFA**


**KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU** **1-2**

**KONSOLİDE NAZIM HESAP KALEMLERİ** **3**

**KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU** **4**

**KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU** **5**

**KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU** **6**

**KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU** **7**

**KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR** **8-58**

| | | |
|---|---|---|
| 1 | GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU | 8-9 |
| 2 | FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR | 9-26 |
| 3 | NAKİT, NAKİT BENZERLERİ VE MERKEZ BANKASI | 27 |
| 4 | İTFA EDİLMİŞ MALİYETİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL VARLIKLAR | 27-30 |
| 5 | MADDİ DURAN VARLIKLAR | 31 |
| 6 | MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR | 32 |
| 7 | VERGİ | 33-36 |
| 8 | DİĞER AKTİFLER | 37-38 |
| 9 | SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VARLIKLAR | 38 |
| 10 | ALINAN KREDİLER VE İHRAÇ EDİLEN MENKUL KIYMETLER | 39-40 |
| 11 | KARŞILIKLAR | 40-41 |
| 12 | DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER | 41 |
| 13 | FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR | 42 |
| 14 | ÖZKAYNAKLAR | 42-43 |
| 15 | ESAS FAALİYET GELİRLERİ | 43 |
| 16 | ESAS FAALİYET GİDERLERİ | 44 |
| 17 | DİĞER FAALİYET GELİRLERİ | 44 |
| 18 | FİNANSMAN GİDERLERİ | 45 |
| 19 | KARŞILIKLAR | 45 |
| 20 | DİĞER FAALİYET GİDERLERİ | 45 |
| 21 | İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI | 45 |
| 22 | KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER | 46 |
| 23 | PAY BAŞINA KAZANÇ | 47 |
| 24 | FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ | 47-55 |
| 25 | FİNANSAL ARAÇLARIN GERÇEĞE UYGUN DEĞERİ | 55-56 |
| 26 | DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR | 57 |
| 27 | RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR | 58 |

# LİDER FAKTORİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

## 30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
## KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

| | VARLIKLAR | Notlar | Sınırlı Denetimden Geçmiş 30 Eylül 2019 | | | Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2018 | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | TP | YP | TOPLAM | TP | YP | TOPLAM |
| **I.** | **NAKİT, NAKİT BENZERLERİ ve MERKEZ BANKASI** | **3** | **1,215** | **-** | **1,215** | **23,084** | **-** | **23,084** |
| II. | **GERÇEĞE UYGUN DEĞER FARKI KÂR/ZARARA YANSITILAN FİNANSAL VARLIKLAR (Net)** | | - | - | - | - | - | - |
| III. | **TÜREV FİNANSAL VARLIKLAR** | | - | - | - | - | - | - |
| IV. | **GERÇEĞE UYGUN DEĞER FARKI DİĞER KAPSAMLI GELİRE YANSITILAN FİNANSAL VARLIKLAR (Net)** | | - | - | - | - | - | - |
| V. | **İTFA EDİLMİŞ MALİYETİ İLE ÖLÇÜLEN FİNANSAL VARLIKLAR (Net)** | | **655,605** | **3,472** | **659,077** | **769,223** | **5,931** | **775,154** |
| 5.1 | **Faktoring Alacakları** | **4** | **653,967** | **3,472** | **657,439** | **769,123** | **5,931** | **775,054** |
| 5.1.1 | İskontolu Faktoring Alacakları (Net) | | 638,149 | 3,472 | 641,621 | 755,003 | 5,765 | 760,768 |
| 5.1.2 | Diğer Faktoring Alacakları | | 15,818 | - | 15,818 | 14,120 | 166 | 14,286 |
| 5.2 | **Finansman Kredileri** | | - | - | - | - | - | - |
| 5.2.1 | Tüketici Kredileri | | - | - | - | - | - | - |
| 5.2.2 | Kredi Kartları | | - | - | - | - | - | - |
| 5.2.3 | Taksitli Ticari Krediler | | - | - | - | - | - | - |
| 5.3 | **Kiralama İşlemleri (Net)** | | - | - | - | - | - | - |
| 5.3.1 | Finansal Kiralama Alacakları | | - | - | - | - | - | - |
| 5.3.2 | Faaliyet Kiralaması Alacakları | | - | - | - | - | - | - |
| 5.3.3 | Kazanılmamış Gelirler (-) | | - | - | - | - | - | - |
| 5.4 | **İtfa Edilmiş Maliyeti İle Ölçülen Diğer Finansal Varlıklar** | | - | - | - | - | - | - |
| 5.5 | **Takipteki Alacaklar** | **4** | **31,602** | **-** | **31,602** | **28,469** | **-** | **28,469** |
| 5.6 | **Beklenen Zarar Karşılıkları/Özel Karşılıklar (-)** | | **(29,964)** | **-** | **(29,964)** | **(28,369)** | **-** | **(28,369)** |
| VI. | **ORTAKLIK YATIRIMLARI** | | - | - | - | - | - | - |
| 6.1 | İştirakler (Net) | | - | - | - | - | - | - |
| 6.2 | Bağlı Ortaklıklar (Net) | | - | - | - | - | - | - |
| 6.3 | Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ortaklıkları) (Net) | | - | - | - | - | - | - |
| VII. | **MADDİ DURAN VARLIKLAR (Net)** | **5** | **68,330** | **-** | **68,330** | **68,667** | **-** | **68,667** |
| VIII. | **MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Net)** | **6** | **378** | **-** | **378** | **772** | **-** | **772** |
| IX. | **YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER (Net)** | | - | - | - | - | - | - |
| X. | **CARİ DÖNEM VERGİ VARLIĞI** | **7** | **29** | **-** | **29** | **427** | **-** | **427** |
| XI. | **ERTELENMİŞ VERGİ VARLIĞI** | **7** | **4,346** | **-** | **4,346** | **5,180** | **-** | **5,180** |
| XII. | **DİĞER AKTİFLER** | **8** | **118,013** | **25** | **118,038** | **122,088** | **16** | **122,104** |
| | **ARA TOPLAM** | | **847,916** | **3,497** | **851,413** | **989,441** | **5,947** | **995,388** |
| XIII. | **SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VE DURDURULAN FAALİYETLERE İLİŞKİN VARLIKLAR (Net)** | | **564** | **-** | **564** | **818** | **-** | **818** |
| 13.1 | Satış Amaçlı | **9** | 564 | - | 564 | 818 | - | 818 |
| 13.2 | Durdurulan Faaliyetlere İlişkin | | - | - | - | - | - | - |
| | **VARLIK TOPLAMI** | | **848,480** | **3,497** | **851,977** | **990,259** | **5,947** | **996,206** |

# 30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

| | YÜKÜMLÜLÜKLER | Notlar | Sınırlı Denetimden Geçmiş 30 Eylül 2019 | | | Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2018 | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | TP | YP | TOPLAM | TP | YP | TOPLAM |
| **I.** | **ALINAN KREDİLER** | **10** | **586,792** | **3,072** | **589,864** | **709,385** | **3,888** | **713,273** |
| **II.** | **FAKTORİNG BORÇLARI** | **4** | **1,637** | **-** | **1,637** | **2,726** | **-** | **2,726** |
| **III.** | **KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR** | **13** | **38,340** | **-** | **38,340** | **22,001** | **-** | **22,001** |
| **IV.** | **İHRAÇ EDİLEN MENKUL KIYMETLER (Net)** | **10** | **42,520** | **-** | **42,520** | **92,382** | **-** | **92,382** |
| **V.** | **GERÇEĞE UYGUN DEĞER FARKI KAR ZARARA YANSITILAN FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER** | | - | - | - | - | - | - |
| **VI.** | **TÜREV FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER** | | - | - | - | - | - | - |
| **VII.** | **KARŞILIKLAR** | **11** | **6,836** | **-** | **6,836** | **6,294** | **-** | **6,294** |
| 7.1 | Yeniden Yapılanma Karşılığı | | - | - | - | - | - | - |
| 7.2 | Çalışan Hakları Yükümlülüğü Karşılığı | | 6,554 | - | 6,554 | 6,242 | - | 6,242 |
| 7.3 | Genel Karşılıklar | | - | - | - | - | - | - |
| 7.4 | Diğer Karşılıklar | | 282 | - | 282 | 52 | - | 52 |
| **VIII.** | **CARİ VERGİ BORCU** | **7** | **1,516** | **-** | **1,516** | **23** | **-** | **23** |
| **IX.** | **ERTELENMİŞ VERGİ BORCU** | | **16** | **-** | **16** | **-** | **-** | **-** |
| **X.** | **SERMAYE BENZERİ BORÇLANMA ARAÇLARI** | | - | - | - | - | - | - |
| **XI.** | **DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER** | **12** | **2,483** | **47** | **2,530** | **3,435** | **-** | **3,435** |
| | **ARA TOPLAM** | | **680,140** | **3,119** | **683,259** | **836,246** | **3,888** | **840,134** |
| **XII.** | **SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VE DURDURULAN FAALİYETLERE İLİŞKİN DURAN VARLIK BORÇLARI (Net)** | | - | - | - | - | - | - |
| 12.1 | Satış Amaçlı | | - | - | - | - | - | - |
| 12.2 | Durdurulan Faaliyetlere İlişkin | | - | - | - | - | - | - |
| **XIII.** | **ÖZKAYNAKLAR** | | **168,718** | **-** | **168,718** | **156,072** | **-** | **156,072** |
| 13.1 | Ödenmiş Sermaye | **14** | 45,000 | - | 45,000 | 45,000 | - | 45,000 |
| 13.2 | Sermaye Yedekleri | | - | - | - | - | - | - |
| 13.2.1 | Hisse Senedi İhraç Primleri | | - | - | - | - | - | - |
| 13.2.2 | Hisse Senedi İptal Kârları | | - | - | - | - | - | - |
| 13.2.3 | Diğer Sermaye Yedekleri | | - | - | - | - | - | - |
| 13.3 | Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler | | 42,491 | - | 42,491 | 44,977 | - | 44,977 |
| 13.4 | Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler | | - | - | - | - | - | - |
| 13.5 | Kâr Yedekleri | | **68,853** | **-** | **68,853** | **48,878** | **-** | **48,878** |
| 13.5.1 | Yasal Yedekler | | 12,303 | - | 12,303 | 11,309 | - | 11,309 |
| 13.5.2 | Statü Yedekleri | | - | - | - | - | - | - |
| 13.5.3 | Olağanüstü Yedekler | | 56,550 | - | 56,550 | 37,569 | - | 37,569 |
| 13.5.4 | Diğer Kâr Yedekleri | | - | - | - | - | - | - |
| 13.6 | Kâr veya Zarar | | **12,374** | **-** | **12,374** | **17,217** | **-** | **17,217** |
| 13.6.1 | Geçmiş Yıllar Kâr veya Zararı | | - | - | - | (2,675) | - | (2,675) |
| 13.6.2 | Dönem Net Kâr veya Zararı | | 12,374 | - | 12,374 | 19,892 | - | 19,892 |
| | **YÜKÜMLÜLÜK TOPLAMI** | | **848,858** | **3,119** | **851,977** | **992,318** | **3,888** | **996,206** |

## 30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
## KONSOLİDE NAZIM HESAP KALEMLERİ

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

| | NAZIM HESAP KALEMLERİ | Notlar | Sınırlı Denetimden Geçmiş 30 Eylül 2019 | | | Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2018 | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | TP | YP | TOPLAM | TP | YP | TOPLAM |
| **I.** | **RİSKİ ÜSTLENİLEN FAKTORİNG İŞLEMLERİ** | | **-** | **-** | **-** | **4.268** | **-** | **4.268** |
| **II.** | **RİSKİ ÜSTLENİLMEYEN FAKTORİNG İŞLEMLERİ** | | **138,162** | **96** | **138,258** | **172,114** | **661** | **172,775** |
| **III.** | **ALINAN TEMİNATLAR** | **22.1** | **11,719,053** | **-** | **11,719,053** | **10,599,654** | **-** | **10,599,654** |
| **IV.** | **VERİLEN TEMİNATLAR** | **22.2** | **163,992** | **-** | **163,992** | **167,554** | **-** | **167,554** |
| **V.** | **TAAHHÜTLER** | | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** |
| 5.1 | Cayılamaz Taahhütler | | - | - | - | - | - | - |
| 5.2 | Cayılabilir Taahhütler | | - | - | - | - | - | - |
| 5.2.1 | Kiralama Taahhütleri | | - | - | - | - | - | - |
| 5.2.1.1 | Finansal Kiralama Taahhütleri | | - | - | - | - | - | - |
| 5.2.1.2 | Faaliyet Kiralama Taahhütleri | | - | - | - | - | - | - |
| 5.2.2 | Diğer Cayılabilir Taahhütler | | - | - | - | - | - | - |
| **VI.** | **TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR** | | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** |
| 6.1 | Riskten Korunma Amaçlı Türev Finansal Araçlar | | - | - | - | - | - | - |
| 6.1.1 | Gerçeğe Uygun Değer Riskinden Korunma Amaçlı İşlemler | | - | - | - | - | - | - |
| 6.1.2 | Nakit Akış Riskinden Korunma Amaçlı İşlemler | | - | - | - | - | - | - |
| 6.1.3 | Yurtdışındaki Net Yatırım Riskinden Korunma Amaçlı İşlemler | | - | - | - | - | - | - |
| 6.2 | Alım Satım Amaçlı İşlemler | | - | - | - | - | - | - |
| 6.2.1 | Vadeli Alım-Satım İşlemleri | | | - | - | - | - | - |
| 6.2.2 | Swap Alım Satım İşlemleri | | - | - | - | - | - | - |
| 6.2.3 | Alım Satım Opsiyon İşlemleri | | - | - | - | - | - | - |
| 6.2.4 | Futures Alım Satım İşlemleri | | - | - | - | - | - | - |
| 6.2.5 | Diğer | | - | - | - | - | - | - |
| **VII.** | **EMANET KIYMETLER** | **22.3** | **729,513** | **23,670** | **753,183** | **861,982** | **26,855** | **888,837** |
| | **NAZIM HESAPLAR TOPLAMI** | | **12,750,720** | **23,766** | **12,774,486** | **11,805,572** | **27,516** | **11,833,088** |

# LİDER FAKTORİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

## 30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

| | GELİR VE GİDER KALEMLERİ | Notlar | Sınırlı denetimden geçmiş 1 Ocak - 30 Eylül 2019 | Sınırlı denetimden geçmiş 1 Temmuz - 30 Eylül 2019 | Sınırlı denetimden geçmiş 1 Ocak - 30 Eylül 2018 | Sınırlı denetimden geçmiş 1 Temmuz - 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **I.** | **ESAS FAALİYET GELİRLERİ** | **15** | **163,291** | **100,420** | **220,098** | **83,947** |
| | **FAKTORİNG GELİRLERİ** | | **163,291** | **100,420** | **220,098** | **83,947** |
| 1.1 | Faktoring Alacaklarından Alınan Faizler | | 156,189 | 95,909 | 213,704 | 81,672 |
| 1.1.1 | İskontolu | | 155,028 | 95,404 | 212,536 | 81,124 |
| 1.1.2 | Diğer | | 1,161 | 505 | 1,168 | 548 |
| 1.2 | Faktoring Alacaklarından Alınan Ücret ve Komisyonlar | | 7,102 | 4,511 | 6,394 | 2,275 |
| 1.2.1 | İskontolu | | 6,127 | 3,636 | 6,112 | 2,129 |
| 1.2.2 | Diğer | | 975 | 875 | 282 | 146 |
| | **FİNANSMAN KREDİLERİNDEN GELİRLER** | | - | - | - | - |
| 1.3 | Finansman Kredilerinden Alınan Faizler | | - | - | - | - |
| 1.4 | Finansman Kredilerinden Alınan Ücret ve Komisyonlar | | - | - | - | - |
| | **KİRALAMA GELİRLERİ** | | - | - | - | - |
| 1.5 | Finansal Kiralama Gelirleri | | - | - | - | - |
| 1.6 | Faaliyet Kiralaması Gelirleri | | - | - | - | - |
| 1.7 | Kiralama İşlemlerinden Alınan Ücret ve Komisyonlar | | - | - | - | - |
| **II.** | **FİNANSMAN GİDERLERİ (-)** | **18** | **(132,171)** | **(84,661)** | **(187,618)** | **(79,487)** |
| 2.1 | Kullanılan Kredilere Verilen Faizler | | (113,432) | (73,103) | (134,191) | (60,080) |
| 2.2 | Faktoring İşlemlerinden Borçlara Verilen Faizler | | - | - | - | - |
| 2.3 | Kiralama İşlemlerine İlişkin Faiz Giderleri | | (7,412) | (5,483) | (2,980) | (1,008) |
| 2.4 | İhraç Edilen Menkul Kıymetlere Verilen Faizler | | (8,991) | (4,531) | (47,013) | (17,138) |
| 2.5 | Diğer Faiz Giderleri | | - | - | - | - |
| 2.6 | Verilen Ücret ve Komisyonlar | | (2,336) | (1,544) | (3,434) | (1,261) |
| **III.** | **BRÜT K/Z (I+II)** | | **31,120** | **15,759** | **32,480** | **4,460** |
| **IV.** | **ESAS FAALİYET GİDERLERİ (-)** | **16** | **(37,189)** | **(24,696)** | **(40,174)** | **(14,059)** |
| 4.1 | Personel Giderleri | | (23,438) | (15,709) | (25,345) | (8,879) |
| 4.2 | Kıdem Tazminatı Karşılığı Gideri | | (1,119) | (651) | (761) | (330) |
| 4.3 | Araştırma Geliştirme Giderleri | | - | - | - | - |
| 4.4 | Genel İşletme Giderleri | | (11,473) | (7,508) | (13,324) | (4,619) |
| 4.5 | Diğer | | (1,159) | (828) | (744) | (231) |
| **V.** | **BRÜT FAALİYET K/Z (III+IV)** | | **(6,069)** | **(8,937)** | **(7,694)** | **(9,599)** |
| **VI.** | **DİĞER FAALİYET GELİRLERİ** | **17** | **46,094** | **29,724** | **80,061** | **42,814** |
| 6.1 | Bankalardan Alınan Faizler | | 192 | 134 | 109 | 59 |
| 6.2 | Menkul Değerlerden Alınan Faizler | | 1,674 | 992 | 801 | 801 |
| 6.3 | Temettü Gelirleri | | - | - | - | - |
| 6.4 | Sermaye Piyasası İşlemleri Kârı | | - | - | - | - |
| 6.5 | Türev Finansal İşlemler Kârı | | - | - | - | - |
| 6.6 | Kambiyo İşlemleri Kârı | | 10,024 | 5,630 | 42,849 | 30,764 |
| 6.7 | Diğer | | 34,204 | 22,968 | 36,302 | 11,190 |
| **VII.** | **KARŞILIK GİDERLERİ** | **19** | **(4,968)** | **(3,605)** | **(1,691)** | **(586)** |
| 7.1 | Özel Karşılıklar | | (4,968) | (3,605) | (1,691) | (586) |
| 7.2 | Beklenen Zarar Karşılıkları | | - | - | - | - |
| 7.3 | Genel Karşılıklar | | - | - | - | - |
| 7.4 | Diğer | | - | - | - | - |
| **VIII.** | **DİĞER FAALİYET GİDERLERİ (-)** | **20** | **(17,248)** | **(7,770)** | **(46,122)** | **(30,986)** |
| 8.1 | Menkul Değerler Değer Düşüş Gideri | | - | - | - | - |
| 8.2 | Duran Varlıklar Değer Düşüş Giderleri | | - | - | - | - |
| 8.3 | Sermaye Piyasası İşlemleri Zararı | | - | - | - | - |
| 8.4 | Türev Finansal İşlemlerden Zarar | | - | - | - | - |
| 8.5 | Kambiyo İşlemleri Zararı | | (9,798) | (5,651) | (41,252) | (29,767) |
| 8.6 | Diğer | | (7,450) | (2,119) | (4,870) | (1,219) |
| **IX.** | **NET FAALİYET K/Z (V+…+VIII)** | | - | - | - | - |
| **X.** | **BİRLEŞME İŞLEMİ SONRASINDA GELİR OLARAK KAYDEDİLEN FAZLALIK TUTARI** | | - | - | - | - |
| **XI.** | **ÖZKAYNAK YÖNTEMİ UYGULANAN ORTAKLIKLARDAN KÂR/ZARAR** | | - | - | - | - |
| **XII.** | **NET PARASAL POZİSYON KÂRI/ZARARI** | | - | - | - | - |
| **XIII.** | **SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ K/Z (IX+X+XI+XII)** | | **17,809** | **9,412** | **24,554** | **1,643** |
| **XIV.** | **SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ KARŞILIĞI (±)** | **7** | **(5,435)** | **(1,035)** | **(5,461)** | **(312)** |
| 14.1 | Cari Vergi Karşılığı | | (4,653) | (1,587) | (6,330) | (815) |
| 14.2 | Ertelenmiş Vergi Gider Etkisi (+) | | - | - | - | - |
| 14.3 | Ertelenmiş Vergi Gelir Etkisi (-) | | (782) | 552 | 869 | 503 |
| **XV.** | **SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM NET K/Z (XIII±XIV)** | | **12,374** | **8,377** | **19,093** | **1,331** |
| **XVI.** | **DURDURULAN FAALİYETLERDEN GELİRLER** | | - | - | - | - |
| 16.1 | Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlık Gelirleri | | - | - | - | - |
| 16.2 | İştirak, Bağlı Ortaklık ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ort.) Satış Karları | | - | - | - | - |
| 16.3 | Diğer Durdurulan Faaliyet Gelirleri | | - | - | - | - |
| **XVII.** | **DURDURULAN FAALİYETLERDEN GİDERLER (-)** | | - | - | - | - |
| 17.1 | Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlık Giderleri | | - | - | - | - |
| 17.2 | İştirak, Bağlı Ortaklık ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ort.) Satış Zararları | | - | - | - | - |
| 17.3 | Diğer Durdurulan Faaliyet Giderleri | | - | - | - | - |
| **XVIII.** | **DURDURULAN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ K/Z (XVI-XVII)** | | - | - | - | - |
| **XIX.** | **DURDURULAN FAALİYETLER VERGİ KARŞILIĞI (±)** | | - | - | - | - |
| 19.1 | Cari Vergi Karşılığı | | - | - | - | - |
| 19.2 | Ertelenmiş Vergi Gider Etkisi (+) | | - | - | - | - |
| 19.3 | Ertelenmiş Vergi Gelir Etkisi (-) | | - | - | - | - |
| **XX.** | **DURDURULAN FAALİYETLER DÖNEM NET K/Z (XVIII±XIX)** | | - | - | - | - |
| **XXI.** | **DÖNEM NET KARI/ZARARI (XV+XX)** | | **12,374** | **8,377** | **19,093** | **1,331** |
| | Hisse Başına Kâr/Zarar | **23** | 0,27498 | 0,1862 | 0,42429 | 0,02958 |

# 30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

| | | *Notlar* | Sınırlı denetimden geçmiş<br>1 Ocak - 30 Eylül 2019 | Sınırlı denetimden geçmiş<br>1 Ocak - 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|---|---|
| **I.** | **DÖNEM KARI/ZARARI** | | **12,374** | **19,093** |
| **II.** | **DİĞER KAPSAMLI GELİRLER** | | **272** | **(295)** |
| 2.1 | **Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar** | | **272** | **(295)** |
| 2.1.1 | Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları/Azalışları | | - | - |
| 2.1.2 | Maddi Olmayan Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları/Azalışları | | - | - |
| 2.1.3 | Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları | | 340 | (369) |
| 2.1.4 | Diğer Kâr veya Zarar Olarak Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelir Unsurları | | - | - |
| 2.1.5 | Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler | | (68) | 74 |
| 2.2 | **Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar** | | - | - |
| 2.2.1 | Yabancı Para Çevirim Farkları | | - | - |
| 2.2.2 | Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal varlıkların Değerleme ve/veya Sınıflandırma Gelirleri/Giderleri | | - | - |
| 2.2.3 | Nakit Akış Riskinden Korunma Gelirleri/Giderleri | | - | - |
| 2.2.4 | Yurtdışındaki İşletmeye İlişkin Yatırım Riskinden Korunma Gelirleri/Giderleri | | - | - |
| 2.2.5 | Diğer Kâr veya Zarar Olarak Yeniden Sınıflandırılacak Diğer Kapsamlı Gelir Unsurları | | - | - |
| 2.2.6 | Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler | | - | - |
| **III.** | **TOPLAM KAPSAMLI GELİR (GİDER) (I+II)** | | **12,646** | **18,798** |

Takip eden açıklama ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

## LİDER FAKTORİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

## 30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

| | | Notlar | | | | | Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler | | | Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | Ödenmiş Sermaye | Hisse Senedi İhraç Primleri | Hisse Senedi İptal Kârları | Diğer Sermaye Yedekleri | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | Kar Yedekleri | Geçmiş Dönem Kârı / (Zararı) | Dönem Net Kar veya Zararı | Toplam Özkaynak |
| | **SINIRLI DENETİMDEN GEÇMİŞ ÖNCEKİ DÖNEM 1 Ocak - 30 Eylül 2018** | | | | | | | | | | | | | | | |
| **I.** | **Dönem Başı Bakiyesi** | **14** | **30,000** | **-** | **-** | **-** | **33,446** | **(990)** | **(532)** | **-** | **-** | **-** | **48,254** | **22,571** | **-** | **132,749** |
| **II.** | **TMS 8 Uyarınca Yapılan Düzeltmeler** | | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **(22)** | **-** | **(22)** |
| 2.1 | Hataların Düzeltilmesinin Etkisi | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 2.2 | Muhasebe Politikasında Yapılan Değişikliklerin Etkisi | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | (22) | - | (22) |
| **III.** | **Yeni Bakiye (I+II)** | **14** | **30,000** | **-** | **-** | **-** | **33,446** | **(990)** | **(532)** | **-** | **-** | **-** | **48,254** | **22,549** | **-** | **132,727** |
| **IV.** | Toplam Kapsamlı Gelir | | - | - | - | - | - | (295) | - | - | - | - | - | - | 19,093 | **18,798** |
| **V.** | Nakden Gerçekleştirilen Sermaye Artırımı | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| **VI.** | İç Kaynaklardan Gerçekleştirilen Sermaye Artırımı | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| **VII.** | Ödenmiş Sermaye Enflasyon Düzeltme Farkı | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| **VIII.** | Hisse Senedine Dönüştürülebilir Tahviller | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| **IX.** | Sermaye Benzeri Borçlanma Araçları | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| **X.** | Diğer Değişiklikler Nedeniyle Artış /Azalış | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| **XI.** | Kâr Dağıtımı | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | **15,624** | **(25,224)** | **-** | **(9,600)** |
| 11.1 | Dağıtılan Temettü | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | (9,600) | - | (9,600) |
| 11.2 | Yedeklere Aktarılan Tutarlar | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 15,624 | (15,624) | - | - |
| 11.3 | Diğer | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| | **Dönem Sonu Bakiyesi (III+IV+…„+X+XI)** | **14** | **30,000** | **-** | **-** | **-** | **33,446** | **(1,285)** | **(532)** | **-** | **-** | **-** | **63,878** | **(2,675)** | **19,093** | **141,925** |
| | **SINIRLI DENETİMDEN GEÇMİŞ CARİ DÖNEM 1 Ocak - 30 Eylül 2019** | | | | | | | | | | | | | | | |
| **I.** | **Önceki Dönem Sonu Bakiyesi** | **14** | **45,000** | **-** | **-** | **-** | **47,100** | **(1,591)** | **(532)** | **-** | **-** | **-** | **48,878** | **17,217** | **-** | **156,072** |
| **II.** | **TMS 8 Uyarınca Yapılan Düzeltmeler** | | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** |
| **III.** | **Yeni Bakiye (I+II)** | **14** | **45,000** | **-** | **-** | **-** | **47,100** | **(1,591)** | **(532)** | **-** | **-** | **-** | **48,878** | **17,217** | **-** | **156,072** |
| **IV.** | Toplam Kapsamlı Gelir | | - | - | - | - | - | 272 | - | - | - | - | - | - | 12,374 | **12,646** |
| **V.** | Nakden Gerçekleştirilen Sermaye Artırımı | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| **VI.** | İç Kaynaklardan Gerçekleştirilen Sermaye Artırımı | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| **VII.** | Ödenmiş Sermaye Enflasyon Düzeltme Farkı | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| **VIII.** | Hisse Senedine Dönüştürülebilir Tahviller | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| **IX.** | Sermaye Benzeri Borçlanma Araçları | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| **X.** | Diğer Değişiklikler Nedeniyle Artış /Azalış | | - | - | - | - | (2,758) | - | - | - | - | - | 2.758 | - | - | - |
| **XI.** | Kâr Dağıtımı | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | **17,217** | **(17,217)** | **-** | **-** |
| 11.1 | Dağıtılan Temettü | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 11.2 | Yedeklere Aktarılan Tutarlar | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 17,217 | (17,217) | - | - |
| 11.3 | Diğer | | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| | **Dönem Sonu Bakiyesi (III+IV+…„+X+XI)** | **14** | **45,000** | - | - | - | **44,342** | **(1,319)** | **(532)** | **-** | - | - | **68,853** | **-** | **12,374** | **168,718** |

1. Duran varlıklar birikmiş yeniden değerleme artışları/azalışları,
2. Tanımlanmış fayda planlarının birikmiş yeniden ölçüm kazançları/kayıpları,
3. Diğer (Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımların diğer kapsamlı gelirinden kâr/zararda sınıflandırılmayacak payları ile diğer kâr veya zarar olarak yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelir unsurlarının birikmiş tutarları)
4. Yabancı para çevirim farkları,
5. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların birikmiş yeniden değerleme ve/veya sınıflandırma kazançları/kayıpları,
6. Diğer (Nakit akış riskinden korunma kazançları/kayıpları, Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımların diğer kapsamlı gelirinden kâr/zararda sınıflandırılacak payları ve diğer kâr veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelir unsurlarının birikmiş tutarları) ifade eder.

Takip eden açıklama ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

# LİDER FAKTORİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

## 30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

| | | Dipnot | Sınırlı Denetimden Geçmiş 30 Eylül 2019 | Sınırlı Denetimden Geçmiş 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|---|---|
| **A.** | **ESAS FAALİYETLERDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI** | | | |
| **1.1** | **Esas Faaliyet Konusu Varlık ve Yükümlülüklerdeki Değişim Öncesi Faaliyet Kârı** | | **23,842** | **29,339** |
| 1.1.1 | Alınan Faizler/Kiralama Gelirleri | | 156,189 | 213,687 |
| 1.1.2 | Ödenen Faizler/Kiralama Giderleri | | (120,767) | (175,585) |
| 1.1.3 | Alınan Temettüler | | - | - |
| 1.1.4 | Alınan Ücret ve Komisyonlar | | 7,102 | 6,394 |
| 1.1.5 | Elde Edilen Diğer Kazançlar | | - | - |
| 1.1.6 | Zarar Olarak Muhasebeleştirilen Takipteki Alacaklardan Tahsilatlar | 4 | 3,373 | 879 |
| 1.1.7 | Personele ve Hizmet Tedarik Edenlere Yapılan Nakit Ödemeler | | (24,358) | (24,722) |
| 1.1.8 | Ödenen Vergiler | 7 | (3,570) | (7,377) |
| 1.1.9 | Diğer | | 12,873 | 16,063 |
| **1.2** | **Esas Faaliyet Konusu Varlık ve Yükümlülüklerdeki Değişim** | | **4,619** | **59,577** |
| 1.2.1 | Faktoring Alacaklarındaki Net (Artış) Azalış | | 112,647 | 51,787 |
| 1.2.2 | Finansman Kredilerindeki Net (Artış) Azalış | | - | - |
| 1.2.3 | Kiralama İşlemlerinden Alacaklarda Net (Artış) Azalış | | - | - |
| 1.2.4 | Diğer Varlıklarda Net (Artış) Azalış | | 8,366 | 5,270 |
| 1.2.5 | Faktoring Borçlarındaki Net Artış (Azalış) | | (1,089) | 3,227 |
| 1.2.6 | Kiralama İşlemlerinden Borçlarda Net Artış (Azalış) | | 16,339 | 225 |
| 1.2.7 | Alınan Kredilerdeki Net Artış (Azalış) | | (127,428) | 5,383 |
| 1.2.8 | Vadesi Gelmiş Borçlarda Net Artış (Azalış) | | - | - |
| 1.2.9 | Diğer Borçlarda Net Artış (Azalış) | | (4,216) | (6,315) |
| **I.** | **Esas Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit Akışı** | | **28,461** | **88,916** |
| **B.** | **YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI** | | | |
| 2.1 | İktisap Edilen İştirakler, Bağlı Ortaklık ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ortaklıkları) | | - | - |
| 2.2 | Elden Çıkarılan İştirakler, Bağlı Ortaklık ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ortaklıkları) | | - | - |
| 2.3 | Satın Alınan Menkuller ve Gayrimenkuller | 5 | (353) | (2,441) |
| 2.4 | Elden Çıkarılan Menkul ve Gayrimenkuller | 5 | 270 | - |
| 2.5 | Elde Edilen Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar | | - | - |
| 2.6 | Elden Çıkarılan Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar | | - | - |
| 2.7 | Satın Alınan İtfa Edilmiş Maliyetiyle Ölçülen Finansal Varlıklar | | - | - |
| 2.8 | Satılan İtfa Edilmiş Maliyetiyle Ölçülen Finansal Varlıklar | | - | - |
| 2.9 | Diğer | 6 | - | (362) |
| **II.** | **Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit Akışı** | | **(83)** | **(2,803)** |
| **C.** | **FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI** | | | |
| 3.1 | Krediler ve İhraç Edilen Menkul Değerlerden Sağlanan Nakit | | 143,619 | 449,431 |
| 3.2 | Krediler ve İhraç Edilen Menkul Değerlerden Kaynaklanan Nakit Çıkışı | | (193,866) | (482,509) |
| 3.3 | İhraç Edilen Sermaye Araçları | | - | - |
| 3.4 | Temettü Ödemeleri | | - | (9,600) |
| 3.5 | Kiralamaya İlişkin Ödemeler | | - | - |
| 3.6 | Diğer | | - | - |
| **III.** | **Finansman Faaliyetlerinden Sağlanan Net Nakit** | | **(50,247)** | **(42,678)** |
| **IV.** | **Yabancı Para Çevrim Farklarının Nakit ve Nakde Eşdeğer Varlıklar Üzerindeki Etkisi** | | - | - |
| **V.** | **Nakit ve Nakde Eşdeğer Varlıklardaki Net Artış** | | **(21,869)** | **43,435** |
| **VI.** | **Dönem Başındaki Nakit ve Nakde Eşdeğer Varlıklar** | | **23,084** | **8,618** |
| **VII.** | **Dönem Sonundaki Nakit ve Nakde Eşdeğer Varlıklar** | **2.4** | **1,215** | **52,053** |

Takip eden açıklama ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

## 1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Lider Faktoring A.Ş. ("Şirket"), sınai ve ticari şirketlere faktoring hizmeti sunmak amacıyla 24 Eylül 1992 tarihinde "Şetat Factoring A.Ş." unvanıyla kurulmuştur. Şetat Factoring A.Ş.'nin ticari unvanı, 22 Temmuz 2002 tarihinde 5596 numaralı Ticaret Sicil Gazetesi'nde tescil edilerek, Lider Faktoring Hizmetleri A.Ş. olarak değiştirilmiştir. Şirket'in Lider Faktoring Hizmetleri A.Ş. olan eski ticaret unvanı 1 Temmuz 2013 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı sonucunda Lider Faktoring A.Ş. olarak değiştirilmiştir. Unvan değişikliği 10 Temmuz 2013 tarih ve 8360 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde tescil edilmiştir.

Şirket'in %15'ine tekabül eden payları ortak satışı yoluyla 2014 yılında halka arz edilmiş olup, 19 Haziran 2014 tarihinde Borsa İstanbul A.Ş. ("BİST") - İkinci Ulusal Pazar'da işlem görmeye başlamıştır. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla da Ana Pazar'da işlem görmektedir.

Şirket, müşterilerinin talebine göre faktoring hizmeti sunmakta ve bu çerçevede alacakların takibi, tahsili ve finansmanı hizmetlerini vermektedir.

Şirket, faaliyetlerini 13 Aralık 2012 tarih ve 28496 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6361 sayılı "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu" ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun ("BDDK") tarafından 24 Nisan 2013 tarihli ve 28627 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ''Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde sürdürmektedir.

Şirket'in ortakları ve paylarına ilişkin tam TL olarak gösterilen bilgiler aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | | 31 Aralık 2018 | |
|---|---|---|---|---|
| | **Ortaklık payı (%)** | **Toplam** | **Ortaklık payı (%)** | **Toplam** |
| Nedim Menda | 33.563 | 15,103,125 | 33.563 | 15,103,125 |
| Jak Sucaz | 21.388 | 9,624,375 | 21.388 | 9,624,375 |
| Raşel Elenkave | 11.338 | 5,101,875 | 11.338 | 5,101,875 |
| Judit Menda | 6.238 | 2,806,875 | 6.238 | 2,806,875 |
| Lizet Sucaz | 6.238 | 2,806,875 | 6.238 | 2,806,875 |
| Refka B. Adato | 6.238 | 2,806,875 | 6.238 | 2,806,875 |
| Halka arz edilen | 15.000 | 6,750,000 | 15.000 | 6,750,000 |
| **Toplam** | **%100.000** | **45,000,000** | **%100.000** | **45,000,000** |

Şirket, yukarıda sunulan tabloda belirtilen sahiplik oranları doğrultusunda gerçek kişiler tarafından kontrol edilmektedir.

Şirket'in adresi Büyükdere Caddesi, 100, Maya Akar İş Merkezi, Kat: 25 Esentepe/İstanbul'dur.

## 1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Şirket, 29 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Destek Varlık Yönetim A.Ş.'nin ("Destek Varlık") 10,000 TL nominal değerdeki paylarının %49.98'unu teşkil eden 4,998 TL nominal değerdeki paylarını satın alarak hakim ortak konumuna gelmiştir. Şirket, 2017 yılının Ekim ayında ise Destek Varlık'ın paylarının kalan %50.02'sini de satın alarak hakim ortak olarak pay oranını %100.00'e çıkarmıştır. Destek Varlık 8 Mayıs 2013 tarihinde kurulmuş, kuruluş kararı 14 Mayıs 2013 tarih ve 8319 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayınlanmıştır. BDDK'nın 5 Aralık 2013 tarih ve 5616 sayılı Kararı ile 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 143'üncü maddesi ve Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmeliğin 6'ncı maddesinin (4) numaralı fıkrası çerçevesinde faaliyet izni verilen Destek Varlık 11 Aralık 2013 tarihi itibarıyla faaliyete geçmiştir.

Destek Varlık'ın "Destek Varlık Yönetim A.Ş." olan ünvanında yer alan "Destek" kelimesi, T.C. İstanbul 9. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2015/50 E.-2016/668 K. Sayılı kesinleşmiş kararına istinaden 10 Temmuz 2019 tarihli Ticaret Sicil Gazetesinde yayınlanmak suretiyle resen tescil edilerek kayıtlardan silinmiş 8 Ağustos 2019 tarihli Olağanüstü Genel Kurul topantısında şirketin ünvanı "Deren Varlık Yönetim A.Ş." ("Deren Varlık") olarak tadil edilmiştir.

Şirket, 30 Temmuz 2018 tarihi başvurusu ile Denge Varlık Yönetim A.Ş. ("Denge Varlık") isimli bir varlık yönetim şirketi kurabilmek için BDDK'ya başvurmuş, ilgi başvuruya BDDK tarafından 21 Kasım 2018 tarih ve 8181 sayılı kararı ile "Kuruluş" izini verilmiştir. Denge Varlık 2 Mayıs 2019 tarihinde kurulmuş, kuruluş kararı 8 Mayıs 2019 tarih ve 9824 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayınlanmıştır. BDDK'nın 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 143'üncü maddesi ve Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmeliğin 6'ncı maddesinin (4) numaralı fıkrası çerçevesinde Denge Varık'a faaliyet izni Kurul'un 22 Ağustos 2019 tarih ve 8506 sayılı kararları ile verilmiş olup, karar, 24 Ağustos 2019 tarih ve 30868 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Konsolide finansal tablolar açısından, Lider Faktoring A.Ş. ve konsolide edilen bağlı ortaklıkları Deren Varlık ve Denge Varlık birlikte "Grup" olarak tanımlanmıştır. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, Grup'ta 162 (31 Aralık 2018: 182) kişi çalışmaktadır.

Grup, faaliyetlerinin tamamını Türkiye'de sürdürmektedir.

**Konsolide finansal tabloların onaylanması**

Grup'un 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla düzenlenmiş konsolide finansal tabloları 11 Kasım 2019 tarihinde Şirket'in yönetim kurulu tarafından onaylanmıştır. Genel Kurul ve diğer yetkili merciler onaylanan bu konsolide finansal tabloları değiştirme yetkisine sahiptir.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

### 2.1 Uygulanan muhasebe standartları

Grup konsolide finansal tablolarını 24 Aralık 2013 tarih ve 28861 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Muhasebe Uygulamaları ile Finansal Tabloları Hakkında ("Yönetmelik") ile Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerince Uygulanacak Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ BDDK yayımlanan tebliğ ve genelgeler ile tarafından yapılan açıklamaları ve bunlar ile düzenlenmeyen konularda Kamu Gözetim Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") hükümlerini içeren; "BDDK Muhasebe ve Finansal Raporlama Mevzuatı"na uygun olarak hazırlamıştır. TFRS'ler; KGK tarafından Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS"), Türkiye Finansal Raporlama Standartları, TMS yorumları ve TFRS yorumları adlarıyla yayınlanan Standart ve Yorumları içermektedir.

Finansal tablolar, gerçeğe uygun değeriyle ölçülen binalar hariç, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır.

Finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan aktif ve pasiflerin ya da açıklanan koşullu varlık ve yükümlülüklerin tutarlarını ve ilgili dönem içerisinde oluştuğu raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyen tahmin ve varsayımların yapılmasını gerektirir. Bu tahminler yönetimin en iyi kanaat ve bilgilerine dayanmakla birlikte, gerçek sonuçlar bu tahminlerden farklılık gösterebilir.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.2 Sunuma ilişkin temel esaslar

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal tabloların hazırlamasında kabul edilen temel muhasebe politikaları aşağıda sunulmuştur. Bu politikalar aksi belirtilmediği sürece, sunulan tüm yıla tutarlı bir şekilde uygulanmaktadır.

### 2.2.1 Geçerli ve raporlama para birimi

Grup'un geçerli para birimi ve raporlama para birimi Türk Lirası ("TL")'dır.

### 2.2.2 Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

Konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2004 tarihine kadar "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlamaya İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı"na ("TMS 29") göre enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuştur. BDDK tarafından yayımlanan 28 Nisan 2005 tarihli Genelge ile bankacılık sisteminde uygulanmakta olan enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmesine karar verildiği duyurulmuş ve finansal tabloların hazırlanmasında 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir.

### 2.2.3 Netleştirme/mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hakkın bulunması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin birbirini takip ettiği durumlarda net olarak gösterilir.

### 2.2.4 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tablolarının düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkân vermek üzere, Grup'un finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Finansal tablo kalemlerinin gösterimi veya sınıflandırılması değiştiğinde karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla, önceki dönem finansal tabloları da buna uygun olarak yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır.

30 Eylül 2019 tarihi itibariyle Grup, önceki dönem finansal tablolarına sınıflama yapmamıştır.

### 2.2.5 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

Grup, 30 Eylül 2019 itibariyla TFRS 16 Kiralamalar standardının finansal tablolarında önemli bir etkisi olmadığını değerlendirmiştir.

TFRS 16 Kiralamalar standardının etki değerlendirmesi takip eden dönemlerde yapılarak finansal durum ve kar zarar tablosunda sunumu yeniden değerlendirecektir.

### 2.2.6 Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup'un cari dönem içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişiklik olmamıştır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.2.7 İşletmenin sürekliliği

Grup, konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

### 2.3 Standartlarda değişiklikler ve yorumlar

### 2.3.1 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları

a) 2019 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar

| | |
|---|---|
| TFRS 16 | *Kiralamalar* |
| TFRS Yorum 23 | *Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler* |
| TMS 28 (değişiklikler) | *İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar* |
| TMS 19 (değişiklikler) | *Çalışanlara Sağlanan Faydalar*'a İlişkin Değişiklikler |
| *2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler* | *TFRS 3, TFRS 11, TMS 12 ve TMS 23 Standartlarındaki değişiklikler* |

**TFRS 16 *Kiralamalar***

TFRS 16 Kiralamalar standardı uygulamasının genel etkileri

TFRS 16, kiralama işlemlerinin belirlenmesi, kiraya veren ve kiracı durumundaki taraflar için muhasebeleştirme yöntemlerine dair kapsamlı bir model sunmaktadır. TFRS 16, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan hesap dönemleri için geçerli olup TMS 17 Kiralama İşlemleri standardı ve ilgili yorumlarının yerine geçmiştir.

Kiracı muhasebesinin aksine, TFRS 16 önemli ölçüde TMS 17'nin kiraya veren için geçerli hükümlerinin devamı niteliğindedir.

Kiralamanın tanımlanmasındaki değişikliklerin etkisi

Kiralamanın tanımındaki değişiklik, genel olarak kontrol kavramı ile ilişkilidir. TFRS 16, tanımlanmış varlığın kullanımının müşteri kontrolünde olup olmamasını temel alarak sözleşmenin kiralama mı hizmet sözleşmesi mi olduğunu belirler. Kontrolün, müşterinin aşağıdaki şartlara sahip olması durumunda var olduğu kabul edilir:

- Tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakınını elde etme hakkı; ve
- Tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkı

Ocak 2019 itibarıyla TFRS 16'nın Grup'un finansal tabloları üzerindeki etkisi "Değişen Muhasebe Politikalarının Etkileri" notunda açıklanmaktadır.

***Finansal kiralamalar***

Finansal kiralama altında muhasebeleştirilen elde tutulan varlıklara ilişkin olarak TFRS 16 ve TMS 17 arasındaki ana fark, kiracı tarafından kiraya verene ödenecek kalıntı değer taahhütlerinin ölçümüne ilişkindir. TFRS 16'ya göre kiraya verenin kira yükümlülüğünü ölçerken kiracı tarafından ödenmesi beklenen kalıntı değer taahhüdünü hesaplamaya dahil etmesini gerektirirken bu durum TMS 17'ye göre ödenmesi beklenen azamı tutarın kayıtlara alınması şeklindeydi.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.3.1 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raprlama Standartları (Devamı)

a) 2019 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar (Devamı)

**TFRS Yorum 23 *Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler***

Bu Yorum, gelir vergisi uygulamalarına ilişkin bir belirsizliğin olduğu durumlarda, TMS 12'de yer alan finansal tablolara alma ve ölçüm hükümlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

**TMS 28 (Değişiklikler) İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar**

Bu değişiklik bir işletmenin, TFRS 9'u iştirakin veya iş ortaklığının net yatırımının bir parçasını oluşturan ancak özkaynak metodunun uygulanmadığı bir iştirakteki veya iş ortaklığındaki uzun vadeli paylara uyguladığını açıklar.

**TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar (değişiklikler)***

TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar*'a İlişkin Değişiklikler, iş ilişkisi sonrasında sağlanan faydalardan (tanımlanmış fayda planları ve tanımlanmış katkı planları olarak ikiye ayrılmaktadır) tanımlanmış fayda planlarında yapılan değişikliklerin, söz konusu tanımlanmış fayda planlarının muhasebeleştirilmesine etkilerini ele almakta olup, TMS 19'da değişiklik yapmıştır.

***2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler***

*2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler,* TFRS 3 *İşletme Birleşmeleri* ve TFRS 11 *Müşterek Anlaşmalar*'da, müşterek faaliyette önceden elde tutulan paylar konusunda; TMS 12 *Gelir Vergileri*'nde, özkaynak aracı olarak sınıflandırılan finansal araçlara ilişkin yapılan ödemelerin gelir vergisi sonuçları konusunda ve TMS 23 *Borçlanma Maliyetleri*'nde aktifleştirilebilen borçlanma maliyetleri konusunda değişiklikler yapmıştır.

TFRS 16 dışında söz konusu standart, değişiklik ve iyileştirmelerin Grup'un konsolide finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.3.1 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raprlama Standartları (Devamı)

b) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Grup henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

| | |
|---|---|
| TFRS 17 | *Sigorta Sözleşmeleri* |
| TFRS 3 (değişiklikler) | *İşletme Birleşmeleri* |
| TMS 1 (değişiklikler) | *Finansal Tabloların Sunuluşu* |
| TMS 8 (değişiklikler) | *Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar* |

**TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri***

TFRS 17, sigorta yükümlülüklerinin mevcut bir karşılama değerinde ölçülmesini gerektirir ve tüm sigorta sözleşmeleri için daha düzenli bir ölçüm ve sunum yaklaşımı sağlar. Bu gereklilikler sigorta sözleşmelerinde tutarlı, ilkeye dayalı bir muhasebeleştirmeye ulaşmak için tasarlanmıştır. TFRS 17, 1 Ocak 2021 itibarıyla TFRS 4 Sigorta Sözleşmelerinin yerini alacaktır.

**TFRS 3 (değişiklikler) *İşletme Birleşmeleri***

Bir faaliyet ve varlık grubunun ediniminin muhasebeleştirilmesi, söz konusu grubun bir işletme grubu mu yoksa sadece bir varlık grubu mu olduğuna bağlı olarak değiştiği için "işletme" tanımı önemlidir. TFRS 3 İşletme Birleşmelerin standardında yer alan "işletme" tanımı değiştirilmiştir. Söz konusu değişiklikle beraber:

- Bir işletmenin girdiler ve bir süreç içermesi gerektiği teyit edilerek; sürecin asli olması ve süreç ve girdilerin birlikte çıktıların oluşturulmasına önemli katkıda bulunması gerektiği hususlarına açıklık getirilmiştir.
- Müşterilere sunulan mal ve hizmetler ile olağan faaliyetlerden diğer gelirler tanımına odaklanarak işletme tanımı sadeleştirilmiştir.
- Bir şirketin bir işletme mi yoksa bir varlık grubu mu edindiğine karar verme sürecini kolaylaştırmak için isteğe bağlı bir test eklenmiştir.

**TMS 1 (değişiklikler) *Finansal Tabloların Sunuluşu ve* TMS 8 (değişiklikler) *Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar – Önemlilik Tanımı***

Önemlilik tanımındaki değişiklikler (TMS 1 ve TMS 8'deki değişiklikler), "önemlilik" tanımını netleştirir ve Kavramsal Çerçeve'de kullanılan tanımı ve standartları revize eder.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

## 2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

### 2.4.1 Nakit ve nakit benzeri değerler

Nakit ve nakit benzeri değerler bilançoda maliyet değerleri ile yansıtılmaktadırlar. Nakit ve nakit benzeri değerler, eldeki nakit, banka mevduatları ile tutarı belirli, nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi 3 ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir (Dipnot 3).

### 2.4.2 Finansal varlıklar

2 Mayıs 2018 tarihli ve 30409 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Muhasebe Uygulamaları ile Finansal Tabloları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" kapsamında şirketlere BDDK'ya bildirimde bulunmak şartıyla TFRS 9 kapsamında beklenen kredi zarar karşılığı ayırabilme hakkı tanınmış olup yönetmeliğin yürürlük tarihi 30 Eylül 2018 olarak düzenlenmiştir. Ana ortak söz konusu yönetmelik kapsamında TFRS 9'a göre beklenen kredi zararı hesaplamayı değerlendirmektedir. TFRS 9 standardı, finansal araçların sınıflandırılması ve ölçümü, Finansal varlıklar için hesaplanacak beklenen değer düşüklüğü karşılığı ve Finansal riskten korunma muhasebesi için yeni ilkeler ortaya koymaktadır. TFRS 9 standardına göre finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü, finansal varlığın yönetildiği iş modeline ve sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye dayalı nakit akışlarına bağlı olup olmadığına göre belirlenmektedir.

*Etkin faiz yöntemi*

Etkin faiz yöntemi, finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlenmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamının, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanmak suretiyle hesaplanmaktadır.

*Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar*

Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve satılmasını amaçlayan iş modeli dışında kalan diğer model ile yönetilen finansal varlıklar ile finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açmaması durumunda; piyasada kısa dönemde oluşan fiyat ve benzeri unsurlardaki dalgalanmalardan kar sağlamak amacıyla elde edilen veya elde edilme nedeninden bağımsız olarak, kısa dönemde kar sağlamaya yönelik bir portföyün parçası olan finansal varlıklardır. Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleri ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben de gerçeğe uygun değerleri ile değerlemeye tabi tutulmaktadır. Yapılan değerleme sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kar/zarar hesaplarına dahil edilmektedir.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

### 2.4.2 Finansal varlıklar (Devamı)

*İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar*

Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumunda finansal varlık itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır.

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerlerini yansıtan elde etme maliyet bedellerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben "Etkin faiz (iç verim) oranı yöntemi" kullanılarak "İtfa edilmiş maliyeti" ile ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar ile ilgili faiz gelirleri kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

*Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar*

TFRS 9 uyarınca finansal varlıkların sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve satılmasını amaçlayan iş modelinde yönetilmesi ve finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumunda ilgili finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülmektedir.

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyetlerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmaktadır. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar kayda alınmalarını takiben gerçeğe uygun değeriyle değerlenmektedir. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan menkul değerlerin etkin faiz yöntemi ile hesaplanan faiz gelirleri ile sermayede payı temsil eden menkul değerlerin temettü gelirleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerleri ile itfa edilmiş maliyetleri arasındaki fark yani "Gerçekleşmemiş kar ve zararlar" ise ilgili finansal varlığa karşılık gelen değerin tahsili, varlığın satılması, elden çıkarılması veya zafiyete uğraması durumlarından birinin gerçekleşmesine kadar dönemin gelir tablosuna yansıtılmamakta ve özkaynaklar altındaki "Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler" hesabında izlenmektedir. Söz konusu menkul değerlerin tahsil edildiğinde veya elden çıkarıldığında özkaynak içinde yansıtılan birikmiş gerçeğe uygun değer farkları kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflanan sermayede payı temsil eden menkul değerler teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmesi ve/veya gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde belirlenebilmesi durumunda gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmekte, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmemesi ve gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde belirlenememesi durumunda, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra maliyet bedelleri ile finansal tablolara yansıtılmaktadır.

İlk defa finansal tablolara almada işletme, ticari amaçla elde tutulmayan bir özkaynak aracına yapılan yatırımın gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirde sunulması konusunda, geri dönülemeyecek bir tercihte bulunulabilir. Bu tercihin yapılması durumunda, söz konusu yatırımdan elde edilen temettüler, kar veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

### 2.4.2 Finansal varlıklar (Devamı)

*Faktoring Alacakları ve Diğer Alacaklar*

Faktoring alacakları ve diğer alacaklar, ilk kayıt tarihinde gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedir. İlk kayıt tarihinden sonraki raporlama dönemlerinde faktoring alacakları, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilmektedir. Faiz geliri, reeskont etkisinin önemli olmadığı durumlar haricinde etkin faiz oranı yöntemine göre hesaplanarak kayıtlara alınır.

Faktoring alacaklarına BDDK tarafından 24 Aralık 2013 tarihli ve 28861 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Muhasebe Uygulamaları ile Finansal Tabloları Hakkında Yönetmelik"e uygun olarak özel karşılık ayrılmaktadır.

*Finansal Varlıklarda Değer Düşüklüğü*

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlıklar, her bilanço tarihinde bir finansal varlık veya finansal varlık grubunun değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden daha fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu zarar olayının ilgili finansal varlığın veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki tahmini nakit akımları üzerindeki etkisi sonucunda değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğüne uğrar ve değer düşüklüğü zararı oluşur.

Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın esas faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Faktoring alacakları haricinde, tüm diğer finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Alacakların tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak araçları haricinde değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliniyorsa önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kar / zararda iptal edilir.

### 2.4.3 Donuk alacaklar ve beklenen zarar karşılıkları

Grup varlık yönetimi faaliyeti çerçevesinde satın aldığı takipteki alacak portföyleri ve tekil kredileri için ödediği satın alma bedellerini bilançosunda diğer aktifler (donuk alacaklar) olarak göstermekte ve borçlu bazında muhasebeleştirilip takip etmektedir.

Grup satın aldığı kredi portföylerinin değerlemelerini tahsili gecikmiş alacakların ilk alımı sırasında belirlenen tahsilat projeksiyonlarının net bugünkü değerlerini hesaplamakta ve kayıtlarına almaktadır. Söz konusu alacaklara ilişkin dava masrafları ve diğer masraflar işlem maliyetinin bir bölümü olarak kabul edilmektedir.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

### 2.4.3 Donuk alacaklar ve beklenen zarar karşılıkları (Devamı)

Grup satın aldığı kredi portföylerinin değerlemelerini tahsili gecikmiş alacakların ilk alımı sırasında maliyet değerlerine eşit olan ve belirlenen tahsilat projeksiyonlarının net bugünkü değerlerini hesaplamakta ve kayıtlarına almaktadır. Bu tür tahsili gecikmiş alacakların taşınan değerleri ile ilgili olarak Grup, geleceğe yönelik tahsilat projeksiyonları geliştirmekte ve tahsili gecikmiş alacaklar için kullanılan indirgeme oranlarına ilişkin önemli tahmin, varsayım ve değerlendirmeler yaparak hesaplamakta ve kayıtlarına almaktadır. Bu projeksiyonlar üzerine etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş bedeller hesaplanmakta ve ilgili krediler bu şekilde değerlenmektedir. Tahsili gecikmiş alacakların hesaplanan tahsilat projeksiyonlarının itfa edilmiş bedelleri ile kayıtlı defter değerleri arasındaki pozitif farklar "diğer faaliyet gelirleri" kalemi altında gelir olarak kaydedilmektedir. Tahsili gecikmiş ticari ve bireysel alacakların ilk muhasebeleştirme sonrasında değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin yeni tarafsız gösterge bulunması durumunda, tahsil imkanı kalmayan alacaklar için karşılık ayrılmaktadır.

### 2.4.4 Maddi duran varlıklar ve amortisman

***(i) Maddi duran varlıklar***

Binalar dışındaki maddi duran varlıklar, 1 Ocak 2005 tarihinden önce satın alınan kalemler için, 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla, TMS 29 ile uyumlu olarak, enflasyonun etkilerine göre düzeltilmiş maliyet değerlerinden ve 31 Aralık 2004 tarihinden sonra satın alınan kalemler için satın alım maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve kalıcı değer kayıpları düşülerek yansıtılır. Maliyetler, iktisap edilmiş varlık ile doğrudan ilişkilendirilebilir giderleri içermektedir.

Bir maddi duran varlık, farklı faydalı ömürlere sahip değişik bölümlerden meydana geliyorsa, söz konusu bölümler ayrı birer maddi duran varlık gibi muhasebeleştirilir.

Binalar, yeniden değerleme tarihinden itibaren, yeniden değerlenmiş tutarlarıyla ifade edilmiştir. Yeniden değerlenmiş tutar, yeniden değerleme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden, sonraki dönemlerde oluşan birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü düşülerek tespit edilir. Yeniden değerlemeler bilanço tarihinde belirlenecek gerçeğe uygun değerin defter değerinden önemli farklılık göstermeyecek şekilde düzenli aralıklarla yapılır. Binaların yeniden değerlemesinden kaynaklanan artış, özkaynaklar altında kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler hesabının içindeki "maddi duran varlıklar yeniden değerleme artışları/azalışları" hesabına kaydedilir. Yeniden değerleme sonucu oluşan değer artışı, maddi duran varlıkla ilgili daha önceden kar veya zarar tablosunda gösterilen bir değer düşüklüğünün olması durumunda öncelikle söz konusu değer düşüklüğü nispetinde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Bahse konu binaların yeniden değerlemesinden oluşan defter değerindeki azalış, söz konusu varlığın daha önceki yeniden değerlemesine ilişkin maddi ve maddi olmayan duran varlıklar yeniden değerleme farkları hesabında bulunan bakiyesini aşması durumunda kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Yeniden değerleme tarihindeki birikmiş amortismanlar, o tarihteki binaların brüt defter değerleri ile netleştirilmekte, sonrasında, net tutar yeniden değerlenmiş tutara getirilmektedir. Yeniden değerlenen binalar satıldığında duran varlıklar birikmiş yeniden değerleme artışları/azalışları hesabında kalan bakiye geçmiş yıllar karlarına transfer edilir.

Maddi duran varlıkların elden çıkartılması sonucu oluşan kar ve zararlar "diğer faaliyet gelirleri" ve "diğer faaliyet giderleri" hesaplarına dahil edilirler.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.4.4 Maddi duran varlıklar ve amortisman (Devamı)

***(ii) Sonradan ortaya çıkan giderler***

Maddi duran varlıkların herhangi bir parçasını değiştirmek için katlanılan masraflar aktifleştirilir. Sonradan ortaya çıkan harcamalar söz konusu varlığın gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Tüm diğer gider kalemleri tahakkuk esasına göre kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

***(iii) Amortisman***

Maddi duran varlıklara ilişkin amortismanlar, varlıkların faydalı ömürlerine göre aktife giriş veya montaj tarihleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır.

Maddi duran varlıkların ortalama faydalı ömürlerini yansıtan amortisman süreleri aşağıda belirtilmiştir:

| **Tanım** | **Yıl** |
|---|---|
| Binalar | 50 yıl |
| Mobilya ve demirbaşlar | 4-7 yıl |

Özel maliyetler, kira süreleri veya söz konusu özel maliyetin faydalı ömründen kısa olanı üzerinden doğrusal amortisman yöntemiyle amortismana tabi tutulur.

### 2.4.5 Kiralamalar

Grup çeşitli ofisleri, depoları, ekipmanları ve araçları kiralamaktadır. Kiralama sözleşmeleri genellikle 1 ila 3 yıllık sabit süreler için yapılmakta ancak aşağıda açıklandığı gibi uzatma seçeneklerine sahip olabilmektedir. Kira şartları bireysel olarak müzakere edilip çok çeşitli farklı şartlar ve koşulları içerebilmektedir. Kira sözleşmeleri herhangi bir sözleşmeye tabi değildir, ancak kiralanan varlıklar borçlanma amacıyla garanti olarak kullanılamaz.

2018 yılına kadar, maddi duran varlık kiralamaları, finansal kiralama veya operasyonel kiralama olarak sınıflandırılmıştır. Operasyonel kiralama kapsamında yapılan ödemeler (kiracıdan alınan herhangi bir teşvikten net olarak) kira süresi boyunca doğrusal bir şekilde kar veya zararda muhasebeleştirilmiştir. 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren kiralamalar, kullanım hakkı olan bir varlık ve kiralanan varlığın Grup tarafından kullanım için uygun olduğu tarihte ilgili bir borç olarak muhasebeleştirilmektedir. Her kira ödemesi yükümlülük ve finansman maliyeti arasında dağıtılır. Finansman maliyeti, her bir dönem için borcun kalan bakiyesinde sabit bir faiz oranı üretmek amacıyla, kiralama süresi boyunca kar veya zarara yansıtılır. Kullanım hakkı varlığı, ilgili varlığın faydalı ömrü veya kiralama süresinden kısa olanı boyunca doğrusal yönteme göre amortismana tabi tutulur.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.4.5 Kiralamalar (Devamı)

Bir kiralama işleminden kaynaklanan varlık ve borçlar başlangıçta bugünkü değer esasına göre ölçülür. Kiralama borçları, aşağıdaki kira ödemelerinin net bugünkü değerini içerir:

- Sabit ödemeler (madde içi sabit ödemeler dahil), eksi kira teşvikleri alacakları
- Endekse veya orana bağlı değişken kira ödemeleri
- Artık değer garantisi altında kiracı tarafından ödenmesi beklenen tutarlar
- Eğer kiracı opsyionu kullanacaksa bir satın alma opsiyonunun fiyatı
- Kira kontratı bu opsyionu kullanan kiracıyı yansıtıyorsa, kira sözleşmesini feshetme cezalarının ödenmesi.

Kira ödemeleri kiraya uygulanan faiz oranı kullanılarak iskonto edilir. Bu oran belirlenemezse, kiracının benzer bir ekonomik ortamda benzer şart ve koşullarla benzer değerde bir varlık elde etmek için gereken fonları ödünç almak zorunda kalacağı oran olarak, kiracının alternatif borçlanma oranı kullanılır.

Kullanım hakkı varlıkları aşağıdakiler kullanılarak maliyetten ölçülür:

- kiralama yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı
- başlangıç tarihinde veya bu tarihten önce yapılan kira ödemeleri, eksi alınan kira teşviklerinden
- ilk direk maliyetler
- restorasyon maliyetleri

Kısa vadeli finansal kiralama sözleşmeleri ve düşük değerli varlıkların kiralanmasıyla ilgili ödemeler, doğrusal bir şekilde kar veya zarara yansıtılan bir gider olarak muhasebeleştirilir. Kısa vadeli kiralamalar, kiralama süresi 12 ay veya daha az olan kiralamalardır. Düşük değerli varlıklar, BT ekipmanı ve küçük ofis mobilyalarından oluşur.

### 2.4.6 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar bilgisayar yazılım lisanslarını temsil etmektedir. Bilgisayar yazılım lisansları, 1 Ocak 2005 tarihinden önce satın alınan kalemler için 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla enflasyonun etkilerine göre düzeltilmiş maliyet değerlerinden ve 31 Aralık 2004 tarihinden sonra satın alınan kalemler için satın alım maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ile kalıcı değer kayıpları düşülerek yansıtılır.

Maddi olmayan duran varlıklara ilişkin itfa payları, ilgili varlıkların tahmini faydalı ömürleri üzerinden, satın alım tarihinden itibaren iktisadi ömür senelerini aşmamak kaydıyla doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmıştır. Maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömürleri 2-3 yıldır.

### 2.4.7 Sermaye artışları

Mevcut ortaklardan olan sermaye artışları yıllık genel kurullarda onaylanıp tescil olunan nominal değerleri üzerinden muhasebeleştirilir.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.4.8 Kıdem tazminatı karşılığı

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup çalışanlarının emekliliğinden doğan ve Türk İş Kanunu'na göre hesaplanan muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerine indirgenmiş tutarına göre ayrılmaktadır. Çalışanlar tarafından hak edildikçe tahakkuk esasına göre hesaplanır ve finansal tablolarda muhasebeleştirilir. Yükümlülük tutarı devlet tarafından duyurulan kıdem tazminatı tavanı baz alınarak hesaplanmaktadır.

TMS 19, "Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı"; şirketlerin istatistiksel değerleme yöntemleri kullanarak olası yükümlülüklerinin bugünkü değerinin hesaplanmasını öngörmektedir. Dolayısıyla Grup'un muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri aşağıdaki tabloda yer alan varsayımlar kullanılarak hesaplanmıştır.

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| İskonto oranı (%) | 5.02 | 5.02 |
| Beklenen maaş/limit artış oranı (%) | 9.50 | 9.50 |
| Tahmin edilen kıdem tazminatına hak kazanma oranı (%) | 94.53 | 94.53 |

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı olan 6,379.86 tam TL (31 Aralık 2018: 5,434.42 tam TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

### 2.4.9 Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

TMS 37, "Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı"nda belirtildiği üzere herhangi bir karşılık tutarının finansal tablolara alınabilmesi için; Grup'un geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya taahhüde bağlı yükümlülüğün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması gerekmektedir. Söz konusu kriterler oluşmamışsa Grup söz konusu hususları ilgili finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlarında açıklamaktadır. Paranın zaman değerinin etkisinin önemli olduğu durumlarda, karşılık tutarı; yükümlülüğün yerine getirilmesi için gerekli olması beklenen nakit çıkışlarının bugünkü değeri olarak belirlenir.

Karşılıkların bugünkü değerlerine indirgenmesinde kullanılacak iskonto oranının belirlenmesinde, ilgili piyasalarda oluşan faiz oranı ile söz konusu yükümlülükle ilgili risk dikkate alınır.

Koşullu varlıklar ve yükümlülükler gerçekleşmedikçe muhasebeleştirilmemekte ve sadece dipnotlarda açıklanmaktadır (Dipnot 22).

### 2.4.10 Gelir ve giderlerin muhasebeleştirilmesi

#### *(i) Faktoring gelirleri*

Faktoring işlemlerinden kaynaklanan faiz ve komisyonlar ilişkilendirilen faktoring sözleşmelerinin süresine bağlı olarak kar veya zarar tablosuna tahakkuk esasına göre yansıtılmaktadır.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.4.10 Gelir ve giderlerin muhasebeleştirilmesi (Devamı)

***(ii) Faiz gelirleri***

Bankalardan alınan faiz gelirleri tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

***(iii) Temettü gelirleri***

Temettü gelirleri, Şirket temettü ödemesi almaya hak kazandığında tahakkuk esasına göre gelir yazılır.

***(iv) Kambiyo işlemlerinden kar/zararlar***

Kambiyo işlemlerinden kar/zararlar yabancı para işlemler sonucu dövize endeksli parasal aktif ve pasiflerin çevrimi ile oluşan kur farkı kar/zararlarından oluşmakta ve tahakkuk esasına göre kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

***(v) Finansman giderleri***

Finansman giderleri, kullanılan kredilere verilen faizler, ihraç edilen menkul kıymetlere verilen faizler ve verilen ücret ve komisyonları içermekte olup tahakkuk esasına göre kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

***(vi) Diğer gelir ve giderler***

Diğer gelir ve giderler tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilirler.

### 2.4.11 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

*Kurumlar vergisi*

Gelir vergileri, cari dönem vergisi ile ertelenmiş vergileri içermektedir. Cari dönem vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülüğü ile ilgili düzeltme kayıtlarını içermektedir.

*Ertelenmiş vergi*

Ertelenmiş vergi, varlıkların ve borçların ilişikteki finansal tablolarda gösterilen değerleri ile varlıkların ve borçların yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farkların vergi etkilerinin belirlenmesiyle hesaplanmaktadır. Ertelenmiş vergi, raporlama dönemi sonunda geçerli olan kanunlara dayanarak, geçici farkların geri çevrildiklerinde uygulanması beklenen vergi oranları ile hesaplanır.

TMS 12, "Gelir Vergilerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı" uyarınca ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, söz konusu geçici farkların ortadan kalkacağı ilerideki dönemlerde ödenecek vergi tutarlarında yapacakları tahmin edilen artış ve azalış oranlarında ilişikteki finansal tablolara yansıtılmaktadır. Ertelenmiş vergi varlığı, gelecek dönemlerde vergi avantajının sağlanması olası durumlarda kaydedilir. Finansal tablolara önceki dönemlerde yansıtılmış olan ertelenmiş vergi varlığının tamamından veya bir kısmından artık fayda sağlanılamayacağı anlaşıldığı takdirde söz konusu tutar aktiften silinir.

Ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü, kanunen vergi varlıkları ve vergi yükümlülüklerinin mahsuplaştırılmasına ilişkin bir yasal hak olması ve vergilerin aynı mali otoriteye bağlı olması durumunda mahsuplaştırılabilmektedir.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.4.11 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler (Devamı)

*Dönem cari ve ertelenmiş vergisi*

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilenler haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, dönem kar/zararında muhasebeleştirilir.

### 2.4.12 İlişkili taraflar

TMS 24, "İlişkili Tarafların Açıklamalarına İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı"; hissedarlık, sözleşmeye dayalı haklar, aile ilişkisi veya benzeri yollarla karşı tarafı doğrudan ya da dolaylı bir şekilde kontrol edebilen veya önemli derecede etkileyebilen kuruluşlar, ilişkili kuruluş olarak tanımlar. İlişkili kuruluşlara aynı zamanda sermayedarlar ve Grup yönetimi de dahildir. İlişkili kuruluş işlemleri, kaynakların ve yükümlülüklerin ilişkili kuruluşlar arasında bedelli veya bedelsiz olarak transfer edilmesini içermektedir.

Bu finansal tablolar açısından Grup'un ortakları ve Grup ile doğrudan sermaye ilişkisinde olan Grup şirketleri, bağlı ortaklığı ve yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticiler "ilişkili taraflar" olarak tanımlanmaktadır.

### 2.4.13 Pay başına kazanç

Pay başına kazanç miktarı, net dönem karının Grup paylarının dönem içindeki ağırlıklı ortalama hisse adedine bölünmesiyle hesaplanır. Ağırlıklı ortalama pay adedi, dönem başındaki adi pay sayısı ve dönem içinde geri alınan veya ihraç edilen pay senedi sayısının bir zaman-ağırlığı faktörü ile çarpılarak toplanması sonucu bulunan pay sayısıdır. Zaman-ağırlığı faktörü belli sayıda hisse senedinin çıkarılmış bulunduğu gün sayısının toplam dönemin gün sayısına oranıdır (Dipnot 23).

### 2.4.14 Nakit akış tablosu

Grup, net varlıklarındaki değişimleri, finansal yapısını ve nakit akımlarının tutar ve zamanlamasını değişen şartlara göre yönlendirme yeteneği hakkında finansal tablo kullanıcılarına bilgi vermek üzere nakit akış tablolarını düzenlemektedir.

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları, Grup'un faaliyet konusuna giren konulardan kaynaklanan nakit akışlarını gösterir. Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akışları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği yatırım faaliyetlerinden nakit akışlarını gösterir. Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihleri itibarıyla, konsolide nakit akış tablosuna baz olan nakit ve nakde eşdeğer varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| Kasa | 18 | 28 |
| Bankalar | 1,197 | 32,821 |
| Ters repo alacakları | - | 19,220 |
| Faiz tahakkuku | - | (16) |
| | **1,215** | **52,053** |

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.4.15 Raporlama döneminden sonraki olaylar

Raporlama tarihi ile konsolide finansal tabloların yayımı için yetkilendirme tarihi arasında, Grup lehine veya aleyhine ortaya çıkan olayları ifade eder. TMS 10, "Raporlama Döneminden (Bilanço Tarihinden) Sonraki Olaylara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı" hükümleri uyarınca bilanço tarihi itibarıyla söz konusu olayların var olduğuna ilişkin yeni deliller olması veya ilgili olayların bilanço tarihinden sonra ortaya çıkması durumunda ve bu olaylar finansal tabloların düzeltilmesini gerektiriyorsa, Grup konsolide finansal tablolarını yeni duruma uygun şekilde düzeltmektedir. Söz konusu olaylar konsolide finansal tabloların düzeltilmesini gerektirmiyorsa Grup söz konusu hususları ilgili dipnotlarında açıklamaktadır.

### 2.4.16 Konsolide finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Faaliyet bölümleri raporlaması işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merciine yapılan raporlamayla yeknesaklığı sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınmasından ve bölümün performansının değerlendirilmesinden sorumlu olan icra komitesi işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii olarak belirlenmiştir.

Grup, 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Türkiye'de faktoring ve varlık yönetimi alanında hizmet vermektedir (31 Aralık 2018: Faktoring hizmetleri ve varlık yönetimi).

Bölümlere göre raporlama faktoring ve varlık yönetimi hizmetleri faaliyet bölümleri bazında hazırlanmış ve aşağıda sunulmuştur:

| **30 Eylül 2019** | **Faktoring faaliyetleri** | **Varlık yönetimi hizmetleri** | **Eliminasyon** | **Toplam** |
|---|---|---|---|---|
| Faaliyet bölüm varlıkları | 787,115 | 140,685 | (75,823) | 851,977 |
| Faaliyet bölüm yükümlülükleri | 616,247 | 95,110 | (28,098) | 683,259 |

| **1 Ocak - 30 Eylül 2019** | **Faktoring faaliyetleri** | **Varlık yönetimi hizmetleri** | **Eliminasyon** | **Toplam** |
|---|---|---|---|---|
| Esas faaliyet gelirleri | 161,287 | 2,004 | - | 163,291 |
| Finansman giderleri (-) | (117,145) | (15,592) | 566 | (132,171) |
| Esas faaliyet giderleri (-) | (25,801) | (11,388) | - | (37,189) |
| Diğer faaliyet gelirleri | 13,424 | 33,236 | (566) | 46,094 |
| Takipteki alacaklara ilişkin özel karşılıklar (-) | (4,968) | - | - | (4,968) |
| Diğer faaliyet giderleri (-) | (4,385) | (12,863) | - | (17,248) |
| Vergi öncesi kar/(zarar) | 22,412 | (4,603) | - | 17,809 |
| Vergi karşılığı (-) | (4,961) | (474) | - | (5,435) |
| Net kar/(zarar) | 17,451 | (5,077) | - | 12,374 |

| **31 Aralık 2018** | **Faktoring faaliyetleri** | **Varlık yönetimi hizmetleri** | **Eliminasyon** | **Toplam** |
|---|---|---|---|---|
| Faaliyet bölüm varlıkları | 907,660 | 123,108 | (34,562) | 996,206 |
| Faaliyet bölüm yükümlülükleri | 754,191 | 97,762 | (11,819) | 840,134 |

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.4.16 Konsolide finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması (Devamı)

| 1 Ocak - 30 Eylül 2018 | Faktoring faaliyetleri | Varlık yönetimi hizmetleri | Eliminasyon | Toplam |
|---|---|---|---|---|
| Esas faaliyet gelirleri | 220,098 | - | - | 220,098 |
| Finansman giderleri (-) | (173,735) | (14,371) | 488 | (187,618) |
| Esas faaliyet giderleri (-) | (27,311) | (12,863) | - | (40,174) |
| Diğer faaliyet gelirleri | 46,047 | 34,502 | (488) | 80,061 |
| Takipteki alacaklara ilişkin özel karşılıklar (-) | (1,691) | - | - | (1,691) |
| Diğer faaliyet giderleri (-) | (41,252) | (4,870) | - | (46,122) |
| Vergi öncesi kar/(zarar) | 22,156 | 2,398 | - | 24,554 |
| Vergi karşılığı (-) | (5,101) | (360) | - | (5,461) |
| Net kar/(zarar) | 17,055 | 2,038 | - | 19,093 |

### 2.4.17 Kur değişiminin etkileri

Yabancı para cinsinden yapılan işlemler, işlem tarihindeki yabancı para kuru ile TL'ye çevrilmektedir. Yabancı para parasal varlıklar ve borçlar, bilanço tarihinde geçerli kur üzerinden dönem sonunda TL'ye çevrilmektedirler. Bu tip işlemlerden kaynaklanan kur farkları, kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır. Gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen yabancı para birimi bazındaki parasal olmayan varlıklar ve borçlar gerçeğe uygun değerlerinin belirlendiği günün kurundan TL'ye çevrilerek ifade edilmektedir.

Grup tarafından kullanılan 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihli kullanılan kur bilgilerinin tam TL karşılığı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| ABD Doları | 5.6437 | 5.2609 |
| Avro | 6.1671 | 6.0280 |

### 2.4.18 Satış amaçlı elde tutulan varlıklar

Satış amaçlı elde tutulan varlık olarak sınıflandırılma kıstaslarını sağlayan varlıklar; defter değerleri ile satış için katlanılacak maliyetler düşülmüş gerçeğe uygun değerlerinden düşük olanı ile ölçülür. Söz konusu varlıklar üzerinden amortisman ayırma işlemi durdurulur ve bu varlıklar bilançoda ayrı olarak sunulur. Bir varlığın satış amaçlı elde tutulan bir varlık olarak sınıflandırılabilmesi için ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) bu tür varlıkların (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışında sıkça rastlanan ve alışılmış koşullar çerçevesinde derhal satılabilecek durumda olması ve satış olasılığının yüksek olması gerekir. Satış olasılığının yüksek olması için uygun bir yönetim kademesi tarafından, varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına ilişkin bir plan yapılmış ve alıcıların tespiti ile planın tamamlanmasına yönelik aktif bir program başlatılmış olmalıdır. Ayrıca, varlık (veya elden çıkarılacak varlık grubu) gerçeğe uygun değeriyle uyumlu bir fiyat ile aktif olarak pazarlanıyor olmalıdır. Çeşitli olay veya koşullar satış işleminin tamamlanma süresini bir yıldan fazlaya uzatabilir. Söz konusu gecikmenin işletmenin kontrolü dışındaki olaylar veya koşullar nedeniyle gerçekleşmiş ve işletmenin ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına yönelik satış planının devam etmekte olduğuna dair yeterli kanıt bulunması durumunda söz konusu varlıklar, satış amaçlı elde tutulan varlık olarak sınıflandırılmaya devam edilir (Dipnot 9).

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.4.19 Konsolidasyon esasları

*Bağlı ortaklıklar*

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Grup'un bağlı ortaklığının finansal tablolarını kapsar. Kontrol, bir işletmenin faaliyetlerinden fayda elde etmek amacıyla finansal ve operasyonel politikaları üzerinde kontrol gücünün olması ile sağlanır.

Kontrol gücünün belirlenmesinde, doğrudan ya da dolaylı olarak, mevcut ve dönüştürülebilir oy hakları göz önünde bulundurulur. Bağlı ortaklığın finansal tabloları, kontrol gücünün oluştuğu tarihten, sona erdiği tarihe kadar konsolide finansal tablolarda gösterilmektedir.

Aşağıdaki tablo, 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, pay oranları verilerek tüm dolaylı ve dolaylı olmayan bağlı ortaklığını göstermektedir:

| | | | | Kayıtlı değer | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Yatırım adı** | **Ana** | **Kuruluş ve** | **Oy kullanım** | **30 Eylül** | **31 Aralık** |
| **Borsada işlem görmeyen:** | **faaliyeti** | **faaliyet yeri** | **gücü (%)** | **2019** | **2018** |
| Deren Varlık Yönetim A.Ş. | Varlık yönetimi | İstanbul | 100 | 18,576 | 22,743 |
| Denge Varlık Yönetim A.Ş. | Varlık yönetimi | İstanbul | 100 | 21,682 | - |
| **Toplam** | | | | **40,258** | **22,743** |

Bağlı ortaklığın finansal durum tablolarını ve kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tabloları tam kapsamlı konsolidasyona tabi tutulmuş ve Grup'un sahip olduğu bağlı ortaklığın taşınan değerleri ilgili hissedarın sermayesi ile netleştirilmiştir.

Gerekli olduğunda, bağlı ortaklık için uygulanan muhasebe politikaları Grup tarafından uygulanan muhasebe politikaları ile tutarlılığın korunması için değiştirilmiştir.

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında, Grup içi işlemlerden dolayı oluşan tüm bakiye ve işlemler ile gerçekleşmemiş her türlü gelir elimine edilmiştir.

Kontrol kaybıyla sonuçlanmayan kontrol gücü olmayan paylarla yapılan işlemler özkaynak olarak muhasebeleştirilir. Bu işlemler hissedarların hissedarlarla yaptığı işlemlerdir. Bağlı ortaklığın edinilen varlıklarının net defter değeri ile bu varlıkları edinmek için ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark özkaynakta muhasebeleştirilir. Kontrol gücü olmayan paylarla satış sonucu oluşan kar veya zarar özkaynakların altında gösterilir.

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kontrol gücü olmayan pay bulunmamaktadır.

## 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

### 2.5 Önemli muhasebe değerlendirme tahmin ve varsayımları

Grup finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan aktif ve pasiflerin ya da açıklanan koşullu varlık ve yükümlülüklerin tutarlarını ve ilgili dönem içerisinde oluştuğu raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyen tahmin ve varsayımların yapılmasını gerektirir. Bu tahminler yönetimin en iyi kanaat ve bilgilerine dayanmakla birlikte, gerçek sonuçlar bu tahminlerden farklılık gösterebilir. Finansal tablolar üzerinde önemli etkisi olabilecek ve gelecek yıl içinde varlık ve yükümlülüklerin taşınan değerlerinde önemli değişikliğe sebep olabilecek önemli değerlendirme, tahmin ve varsayımlar aşağıdaki gibidir:

#### 2.5.1 Faktoring alacakları ve diğer alacaklar üzerindeki değer düşüklükleri

Faktoring alacaklarından gelecekte oluşacak nakit akımlarının zamanlaması ve tutarını tahmin edebilmek için kullanılan varsayımlar ve yöntemler faktoring alacakları üzerindeki değer düşüklüğü tahminleri ile gerçekleşen kayıplar arasındaki farkı gidermek için sık sık gözden geçirilmektedir.

#### 2.5.2 Ertelenmiş vergi varlığının tanınması

Ertelenmiş vergi varlıkları, söz konusu vergi yararının muhtemel olduğu derecede kayıt altına alınabilir. Gelecekteki vergilendirilebilir karlar ve gelecekteki muhtemel vergi yararlarının miktarı, Grup'un bundan sonraki dönemlerde kar edeceği tahminlerine dayanır. İş planı, Grup'un koşullar dahilinde makul sayılan beklentilerini baz alır.

Grup, BDDK tarafından yayımlanan ve 24 Aralık 2013 tarihli ve 28861 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Muhasebe Uygulamaları ile Finansal Tabloları Hakkında Yönetmelik" hükümlerine uygun olarak ayırmış olduğu şüpheli alacak karşılıkları üzerinden ertelenmiş vergi aktifi yaratmaktadır. Grup, şüpheli alacak karşılıkları üzerinden yaratmış olduğu ertelenmiş vergi aktiflerini gelecek dönemlerde kurumlar vergisi matrahında bir indirim kalemi olarak kullanabileceğini ve vergi avantajından yararlanabileceğini öngörmektedir (Dipnot 7).

#### 2.5.3 Diğer alacakların değerlenmesi

Grup satın aldığı tahsili gecikmiş alacaklardan oluşan finansal varlıkları itfa edilmiş maliyet bedelleriyle bilançoya yansıtmaktadır ve bilançodaki taşınan değerlerini belirlemek için ilerideki tahmini tahsilatlara ilişkin önemli tahmin, varsayım ve değerlendirmeler yapmaktadır. İlerideki dönemlerde bu tahmin ve varsayımlarda oluşabilecek değişiklikler ilgili dönem kar veya zararını etkileyecektir. İleriye yönelik tahsilat projeksiyonları Grup tarafından yakından takip edilmekte ve tahmin ve varsayımlar gözden geçirilmekte ve gerekli görüldüğünde güncellenmektedir.

## 3. NAKİT, NAKİT BENZERLERİ VE MERKEZ BANKASI

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, nakit ve nakit benzerleri detayı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Nakit ve nakit benzerleri | 18 | 18 |
| Bankalar | 1,197 | 7,725 |
| Ters repo alacakları | - | 15,341 |
| **Toplam** | **1,215** | **23,084** |

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, banka bakiyelerinin detayları aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Vadesiz mevduat | 975 | 7,555 |
| Vadeli mevduat | 222 | 170 |
| **Toplam** | **1,197** | **7,725** |

Grup'un 30 Eylül 2019 itibarıyla vadeli mevduatların vadesi 1 aydan kısa olup, ortalama faiz oranı %21'dir (31 Aralık 2018: vadeli mevduatların vadesi 1 aydan kısa ve faiz oranı %20).

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, banka mevduatları üzerinde blokaj bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: 655 TL).

## 4. İTFA EDİLMİŞ MALİYETİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL VARLIKLAR

***Faktoring alacakları***

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla, faktoring alacaklarının detayı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| İskontolu faktoring alacakları (net) | 641,621 | 760,768 |
| Diğer faktoring alacakları | 15,818 | 14,286 |
| **Faktoring alacakları, net** | **657,439** | **775,054** |

## 4. İTFA EDİLMİŞ MALİYETİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL VARLIKLAR (Devamı)

***Faktoring alacakları (Devamı)***

Grup'un faktoring alacaklarına karşılık almış olduğu ileri vadeli çek ve senetlerin toplamı 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla 753,183 TL'dir (31 Aralık 2018: 888,837 TL). Bu çek ve senetler nazım hesaplarda takip edilmektedir.

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış | 657,439 | 775,054 |
| **Toplam faktoring alacakları** | **657,439** | **775,054** |

Grup'un 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla vadesi geçmiş fakat değer düşüklüğüne uğramamış faktoring alacakları bulunmamaktadır.

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un kazanılmamış gelirler hariç faktoring alacaklarının vade dağılımı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| 1 aya kadar | 178,110 | 230,215 |
| 1 - 3 ay | 274,957 | 348,662 |
| 3 - 12 ay | 223,317 | 246,296 |
| 1 yıl ve üzeri | 11,307 | 8,682 |
| **Toplam** | **687,691** | **833,855** |

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Grup'un yeniden yapılandırılan faktoring alacaklarının defter değeri 13,093 TL'dir (31 Aralık 2018: 13,111 TL).

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Vadesi gelmemiş kısım | 13,093 | 13,111 |
| Vadesi geçmiş kısım | - | - |
| *- 30 güne kadar* | - | - |
| *- 30 - 60 gün arası* | - | - |
| *- 60 - 90 gün arası* | - | - |
| | **13,093** | **13,111** |

## 4. İTFA EDİLMİŞ MALİYETİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL VARLIKLAR (Devamı)

***Faktoring alacakları (Devamı)***

Kazanılmamış gelirler hariç, toplam faktoring alacaklarının sektörel dağılımı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | Oran (%) | 31 Aralık 2018 | Oran (%) |
|---|---|---|---|---|
| İnşaat | 96,804 | 14 | 110,367 | 13 |
| Ticaret | 95,238 | 14 | 108,276 | 13 |
| Tekstil | 92,760 | 13 | 100,234 | 12 |
| Demir çelik | 81,223 | 12 | 103,970 | 12 |
| Gıda | 52,731 | 8 | 72,236 | 9 |
| Otomotiv | 48,990 | 7 | 54,608 | 7 |
| Kauçuk ve plastik ürünler | 39,097 | 6 | 41,166 | 6 |
| Makine | 34,542 | 5 | 49,804 | 6 |
| Kağıt ürünleri | 33,605 | 5 | 48,171 | 6 |
| Ağaç ve orman ürünleri | 22,955 | 3 | 31,703 | 4 |
| Elektrik ve elektronik | 22,003 | 3 | 26,953 | 3 |
| Tarım | 19,052 | 3 | 20,343 | 2 |
| Kimya | 15,294 | 2 | 20,472 | 2 |
| Deri ve deri ürünleri | 7,441 | 1 | 9,569 | 1 |
| Turizm | 2,035 | - | 3,009 | - |
| Diğer | 23,921 | 4 | 32,974 | 4 |
| | **687,691** | **100** | **833,855** | **100** |

Grup, toplam faktoring alacaklarının sektörel dağılımını nihai borçlu bazında vermektedir.

***Faktoring Borçları***

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli faktoring borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Faktoring borçları | 1,637 | 2,726 |
| | **1,637** | **2,726** |

Faktoring borçları, faktoring müşterileri adına tahsil edilmiş olup, henüz ilgili faktoring müşterileri hesabına yatırılmamış tutarları ifade etmektedir.

## 4. İTFA EDİLMİŞ MALİYETİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL VARLIKLAR (Devamı)

***Takipteki alacaklar (net)***

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Grup'un takipteki faktoring alacaklarının ve karşılıklarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Takipteki alacaklar | 31,602 | 28,469 |
| Özel karşılıklar (-) | (29,964) | (28,369) |
| | **1,638** | **100** |

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, takipteki faktoring alacaklarının gecikme süreleri ve özel karşılık dağılımı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | | 31 Aralık 2018 | |
|---|---|---|---|---|
| | Toplam takipteki alacaklar | Ayrılmış karşılık (-) | Toplam takipteki alacaklar | Ayrılmış karşılık (-) |
| Vadesi 0-3 ay geçen | 2,305 | (667) | 3,173 | (3,073) |
| Vadesi 3-6 ay geçen | 2,838 | (2,838) | 1,651 | (1,651) |
| Vadesi 6-12 ay geçen | 5,798 | (5,798) | 1,155 | (1,155) |
| Vadesi 1 yıl ve üzeri geçen | 20,661 | (20,661) | 22,490 | (22,490) |
| | **31,602** | **(29,964)** | **28,469** | **(28,369)** |

Özel karşılıkların dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| **Dönem başı** | **28,369** | **33,198** |
| Dönem içinde ayrılan karşılık tutarı (Dipnot 19) | 4,968 | 1,691 |
| Dönem içinde çözülen karşılıklar (Dipnot 17) | (3,373) | (879) |
| **Dönem sonu** | **29,964** | **34,010** |

## 5. MADDİ DURAN VARLIKLAR

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde, Grup'un maddi duran varlıklarının hareket tabloları aşağıdaki gibidir:

| | Binalar | Mobilya ve demirbaşlar | Özel maliyetler | Toplam |
|---|---|---|---|---|
| **Maliyet** | | | | |
| Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2018 | 37,475 | 2,630 | 308 | 40,413 |
| Alımlar | 2,205 | 234 | 2 | 2,441 |
| Transfer | 12,250 | - | - | 12,250 |
| **Dönem sonu bakiyesi, 30 Eylül 2018** | **51,930** | **2,864** | **310** | **55,104** |
| Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2019 | 67,307 | 3,423 | 280 | 71,010 |
| Alımlar | - | 24 | 329 | 353 |
| **Dönem sonu bakiyesi, 30 Eylül 2019** | **67,307** | **3,447** | **609** | **71,363** |
| **Birikmiş amortisman** | | | | |
| Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2018 (-) | - | (1,719) | (268) | (1,987) |
| Cari dönem amortisman gideri (-) | - | (259) | (17) | (276) |
| **Dönem sonu bakiyesi, 30 Eylül 2018** | **-** | **(1,978)** | **(285)** | **(2,263)** |
| Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2019 (-) | - | (2,084) | (259) | (2,343) |
| Cari dönem amortisman gideri (-) | (298) | (334) | (58) | (690) |
| **Dönem sonu bakiyesi, 30 Eylül 2019** | **(298)** | **(2,418)** | **(317)** | **(3,033)** |
| **Net defter değeri** | | | | |
| **30 Eylül 2018** | **51,930** | **886** | **25** | **52,841** |
| **30 Eylül 2019** | **67,009** | **1,029** | **292** | **68,330** |

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 35,475 TL tutarında açılış net defter değeri bulunan Şirket'in merkez ofis binası Şirket ile İş Finansal Kiralama A.Ş. arasında imzalanan 14 Aralık 2018 tarihli sat ve geri kirala sözleşmesine istinaden İş Finansal Kiralama A.Ş.'ye 41,229 TL tutarı ile satılmış ve aynı tarih itibarıyla 41,064 TL tutarı ile geri kiralanmıştır. Finansal kiralama sözleşmesinin süresi bir yıl olup, bir yıl sonunda merkez ofis bina sahipliği İş Finansal Kiralama A.Ş.'den geri alınacaktır. İlgili binanın defter değeri işleme baz teşkil eden ekspertiz raporu çerçevesinde yeniden değerlemeye tabi olmaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 26,050 TL tutarında açılış net defter değeri bulunan Skyland ofis binası Şirket ile İş Finansal Kiralama A.Ş. arasında imzalanan 4 Mart 2019 tarihli sat ve geri kirala sözleşmesine istinaden İş Finansal Kiralama A.Ş.'ye 24,167 TL tutarı ile satılmış ve aynı tarih itibarıyla 24,167 TL tutarı ile geri kiralanmıştır. Finansal kiralama sözleşmesinin süresi bir yıl olup, bir yıl sonunda Skyland ofis bina sahipliği İş Finansal Kiralama A.Ş.'den geri alınacaktır. İlgili binanın defter değeri işleme baz teşkil eden ekspertiz raporu çerçevesinde yeniden değerlemeye tabi olmaktadır.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, maddi duran varlıklar üzerindeki sigorta tutarı 12,500 TL'dir (31 Aralık 2018: 10,750 TL).

## 6. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

### Diğer maddi olmayan duran varlıklar

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde, Grup'un diğer maddi olmayan duran varlıklarının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

| | **Bilgisayar yazılımları** |
|---|---|
| **Maliyet** | |
| Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2018 | 1,421 |
| Alımlar | 362 |
| **Dönem sonu bakiyesi, 30 Eylül 2018** | **1,783** |
| Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2019 | 1,977 |
| Çıkış | (270) |
| **Dönem sonu bakiyesi, 30 Eylül 2019** | **1,707** |
| **Birikmiş itfa payları** | |
| Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2018 (-) | (863) |
| Cari dönem itfa payları (-) | (245) |
| **Dönem sonu bakiyesi, 30 Eylül 2018** | **(1,108)** |
| Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2019 (-) | (1,205) |
| Cari dönem itfa payları (-) | (124) |
| **Dönem sonu bakiyesi, 30 Eylül 2019** | **(1,329)** |
| **Net defter değeri** | |
| **30 Eylül 2018** | **675** |
| **30 Eylül 2019** | **378** |

## 7. VERGİ

***Kurumlar vergisi***

Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirim kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kâr dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, kurumlar vergisi oranı %22'dir (31 Aralık 2018: %22). Ek olarak, 5 Aralık 2017 tarih ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 Sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 91. maddesiyle, halen %20 olarak uygulanan kurumlar vergisi oranı, tüm kurumları kapsayacak şekilde 2018, 2019 ve 2020 yılı hesap dönemlerinde elde edilen kazançlara uygulanmak üzere %22 olarak yeniden düzenlenmiştir. Aynı yıllara ilişkin olarak verilmesi gereken geçici vergi beyannamelerinde de %22 oranı geçerli olacaktır.

23 Temmuz 2006 tarih ve 26237 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15 ve 30'uncu maddelerinde yer alan bazı tevkifat oranları yeniden belirlenmiştir. Bu bağlamda Türkiye'de bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara yapılanlar dışındaki temettü ödemeleri üzerinde %10 oranında uygulanan stopaj oranı %15'e çıkarılmıştır. Dar mükellef kurumlara ve gerçek kişilere yapılan kar dağıtımlarına ilişkin stopaj oranlarının uygulamasında, ilgili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında yer alan stopaj oranları da göz önünde bulundurulur.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'ncü maddesi ve bu madde ile ilgili olarak çıkarılan transfer fiyatlandırması tebliğleri, emsallere uygunluk ilkesinin ilişkili kişiler arasındaki işlemlere nasıl ve ne şekilde uygulanması gerektiği hususunu açıklığa kavuşturmaktadır. Transfer fiyatlandırmasına ilişkin olarak getirilen yeni düzenlemeler OECD'nin transfer fiyatlandırması rehberinde yer alan esas ve ilkelere paralellik arz etmektedir.

Söz konusu yasal düzenlemeye göre, eğer kurumlar, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılır. Alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir. Şirketler, yıllık kurumlar vergisi beyannamesi ekinde yer alacak transfer fiyatlandırması formunu doldurmakla yükümlüdürler. Bu formda, ilgili hesap dönemi içinde ilişkili şirketler ile yapılmış olan tüm işlemlere ait tutarlar ve bu işlemlere ilişkin transfer fiyatlandırması metotları belirtilmektedir.

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25'inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir. Bununla beraber, vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergi miktarları değişebilir.

## 7. VERGİ (Devamı)

***Kurumlar vergisi (Devamı)***

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren dönemlere ait kar veya zarar tablosunda yer alan vergi giderleri ve gelirleri aşağıda özetlenmiştir:

| | 1 Ocak - 30 Eylül 2019 | 1 Ocak - 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| Cari yıl vergi gideri (-) | (4,653) | (6,330) |
| Ertelenmiş vergi geliri / (gideri) | (782) | 869 |
| **Cari yıl vergi gideri** | **(5,435)** | **(5,461)** |

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, ödenecek kurumlar vergisi aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Cari dönem kurumlar vergisi karşılığı | 4,653 | 6,104 |
| Eksi - Dönem içinde ödenen geçici vergiler | (3,166) | (6,508) |
| **Cari dönem vergisi ile ilgili varlıklar ve yükümlülükler** | **1,487** | **(404)** |

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren dönemlere ait kar veya zarar tablosundaki gelir vergisi gideri mutabakatı aşağıdaki gibidir:

| | 1 Ocak - 30 Eylül 2019 | 1 Ocak - 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| **Vergi öncesi kar** | **17,809** | **24,554** |
| Yasal vergi oranı ile oluşan teorik vergi gideri (-) (%22) | (3,918) | (5,402) |
| Kanunen kabul edilmeyen giderler ve diğer ilaveler (-) | (85) | (59) |
| Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmayan birikmiş zararlar | (1,432) | - |
| **Cari yıl vergi gideri (-)** | **(5,435)** | **(5,461)** |

***Ertelenmiş vergi***

Grup ertelenen gelir vergisi varlık ve borcunu, finansal durum tablosu kalemlerinde Raporlama Standartları ve Vergi Usul Kanunu arasındaki farklı değerlendirmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır.

TMS 12, "Gelir Vergilerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı" ("TMS 12") uyarınca ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bir bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde, ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

## 7. VERGİ (Devamı)

***Ertelenmiş vergi (Devamı)***

Ertelenmiş vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyla geçerli bulunan yasalaşmış vergi oranları kullanılmaktadır. 28 Kasım 2017 tarihinde TBMM'de onaylanan ve 5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Kanun'a göre 2018, 2019 ve 2020 yılları için Kurumlar Vergisi oranı %20'den %22'ye arttırılmıştır. Buna göre, Grup ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin tespitinde varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemler itibarıyla yürürlükte olacak olan vergi oranlarını baz alarak hesaplamıştır.

Ertelenmiş vergi varlığı ve borcu;

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Ertelenmiş vergi varlığı | 4,346 | 5,180 |
| Ertelenmiş vergi borcu (-) | (16) | - |

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, geçici farklar ve ertelenen vergi varlık ve borcunun yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hazırlanan dökümü aşağıdaki gibidir:

| | Toplam birikmiş geçici farklar | | Ertelenen vergi varlığı/(borcu) | |
|---|---|---|---|---|
| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
| Faktoring alacakları değer düşüklüğü karşılığı | 22,228 | 25,520 | 4,446 | 5,104 |
| Çalışan hakları yükümlülüğü karşılığı | 6,654 | 6,242 | 1,285 | 1,259 |
| Kazanılmamış komisyon geliri | 1,052 | 1,893 | 231 | 416 |
| Kazanılmamış provizyon gelirleri | 170 | 247 | 37 | 54 |
| Diğer | 91 | 55 | 20 | 12 |
| **Ertelenmiş vergi varlığı** | **30,195** | **33,957** | **6,019** | **6,845** |
| Binalar ve arsalar üzerindeki geçici farklar (*) (-) | (16,212) | (15,876) | (1,621) | (1,588) |
| Kredi ve alacaklar değerleme farkları (-) | (106) | (84) | (23) | (18) |
| Diğer maddi ve maddi olmayan varlıklar üzerindeki geçici farklar (-) | (343) | (252) | (42) | (56) |
| Alınan krediler iç verim reeskont farkı | (15) | (15) | (3) | (3) |
| **Ertelenmiş vergi borcu (-)** | **(16,676)** | **(16,227)** | **(1,689)** | **(1,665)** |
| **Ertelenmiş vergi varlığı** | | | **4,330** | **5,180** |

(*) 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Bazı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 89. Maddesi ile değiştirildiği hali ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde taşınmazların satışından doğan kazançlara ilişkin istisna düzenlenmektedir. Bu bentte belirtilen koşulların sağlanması halinde, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50'lik kısmı kurumlar vergisinden istisna edilmektedir. Grup, istisna hükümlerini değerlendirmiş ve maddi duran varlıklar içinde yer alan bina ve arsaların satılması yoluyla söz konusu istisnadan yararlanmayı kararlaştırmıştır. Bu nedenle, ertelenmiş vergi hesaplamasında bina ve arsalara ilişkin geçici farklar üzerinden %20 yerine istisna hükümlerinden faydalanmayı planlamakta olduğundan dolayı etkin vergi oranı olacak olan %10 üzerinden ertelenmiş vergi borcu hesaplanmıştır (31 Aralık 2018: %10).

## 7. VERGİ (Devamı)

***Ertelenmiş vergi (Devamı)***

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla ertelenmiş vergi varlıklarının hareketleri aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| **Dönem başı - 1 Ocak** | **5,180** | **6,398** |
| Kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen ertelenmiş vergi etkisi | (782) | 869 |
| Özkaynaklar altında muhasebeleştirilen ertelenmiş vergi etkisi | (68) | 74 |
| **Dönem sonu** | **4,330** | **7.341** |

19 Temmuz 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7186 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 26. maddesinde yapılan düzenleme ile, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu'nun 16. maddesinin 2. fıkrası değiştirilerek, faktoring şirketlerinin BDDK Yönetmeliğine göre 2019 ve sonraki yıllarda ayırdığı özel karşılıkların ilgili yılların kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirilebilir gider olarak dikkate alınmasına imkan tanınmıştır. 2019 yılından önce üzerinden ertelenmiş vergi aktifi hesaplanarak kayıtlara alınan özel karşılık giderleri, 2019 ve sonraki yıllarda vergi beyanında indirilebilir gider olarak değerlendirileceğinden ertelenmiş vergi hesaplamasında dikkate alınmayacaktır. 2019 yılından önce hesaplanarak kayıtlara alınan toplam 5,473 TL ertelenmiş vergi aktifi ise eski hükümlere göre muhasebeleştirilmeye devam edecektir.

## 8. DİĞER AKTİFLER

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, diğer aktiflerin detayı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Donuk alacaklar (*) | 116,683 | 120,243 |
| *Varlık yönetimi hizmeti kapsamında donuk alacaklar* | *131,544* | *127,654* |
| *Beklenen kredi zarar karşılığı (-)* | *(14,861)* | *(7,411)* |
| Verilen avanslar | 251 | 518 |
| Dava ve mahkeme masraflarından alacaklar (**) | 264 | 391 |
| Peşin ödenmiş giderler | 756 | 874 |
| Diğer | 84 | 78 |
| | **118,038** | **122,104** |

(*) Dipnot 2.4.3'de açıklandığı üzere Grup'un diğer alacakları içerisinde bulunan Deren Varlık donuk alacakları gerçek ve tüzel kişilerden oluşmakta olup, beklenen tahsilat tahminlerinin etkin faiz yöntemi ile iskonto edilmiş değerleri ile finansal tablolara yansıtılmaktadır. Grup, donuk alacaklara ilişkin gelecekteki beklenen nakit akışlarının iskonto edilmiş tutarları üzerinden karşılık çalışması yapmaktadır.

Finansal durum tablosuna yansıtılan etkin faiz oranları yöntemi değerlemesi hesaplamasında kullanılmış olan varsayımların önemlileri şu şekildedir;

Değerleme Yöntemi: Grup tahsili gecikmiş alacaklarını ilk satın alma tarihindeki tahsilat projeksiyonları üzerinden hesaplanan etkin faiz oranlarıyla net bugünkü değerlerini hesaplamakta ve kayıtlarına almaktadır. Kredi portföylerinin hesaplanan tahsilat projeksiyonlarının net bugünkü değerleri ile kayıtlı defter değerleri arasındaki pozitif farklar "diğer faaliyet gelirleri" kalemi altında gelir olarak kaydedilmektedir. Tahsili gecikmiş alacakların ilk muhasebeleştirme sonrasında değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin yeni tarafsız göstergelerin bulunması durumunda, tahsil imkanı kalmayan alacaklar için karşılık ayrılmaktadır. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla yukarıda bahsedilen yöntemin uygulanması sonucu tahsili gecikmiş alacakların net kayıtlı değeri 116,683 TL (31 Aralık 2018: 120,243 TL)'dir.

Grup işlemeyen kredi portföylerini aldıktan sonra, tecrübelerini dosyaların içeriklerini ve piyasa şartlarını göz önünde bulundurarak bu portföyler için belirli tahsilat projeksiyonları yapmış ve gelecek yıllar için tahsilatlarını dönemler halinde planlamıştır. Söz konusu tahminleri yaparken, piyasa katılımcılarının durumuna göre dikkate alacakları diğer unsurları da projeksiyonlarına dahil etmiştir. Mevcut tahsili gecikmiş alacaklar için Grup'un 2019-2025 yılları için tahmin ettiği indirgenmemiş tahsilat tutarı 195.000 TL'dir (31 Aralık 2018: 195,006 TL).

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, Grup satın aldığı portföyleri ve tekil kredileri için ödediği satın alma bedellerini finansal durum tablosunda diğer aktifler içerisinde göstermektedir. Krediler ve alacaklar elde etme maliyet üzerinden kayda alınmakta ve etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet değeri üzerinden taşınmaktadır. Grup, risk yönetimi ve yatırım stratejileri dahilinde tahmini nakit akışlarını düzenli olarak gözden geçirmektedir.

(**) İlgili tutar, Grup'un açtığı davalar için verilen teminat ve çeşitli masraf tutarlarından oluşmaktadır.

### *Diğer alacaklar*

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla donuk alacak portföyünün detayları aşağıdaki gibidir:

| Portföy grubu | Satın alma yılı | Para birimi | Satın alma bedeli | 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla taşınan değer (TL) |
|---|---|---|---|---|
| 2014 Portföyleri | 2014 | TL | 48,350 | 16,667 |
| 2015 Portföyleri | 2015 | TL | 25,300 | 20,475 |
| 2016 Portföyleri | 2016 | TL | 43,000 | 38,118 |
| 2017 Portföyleri | 2017 | TL | 20,000 | 29,622 |
| 2018 Portföyleri | 2018 | TL | 7,350 | 11,801 |
| | | | | **116,683** |

## 8. DİĞER AKTİFLER (Devamı)

***Diğer alacaklar (Devamı)***

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla donuk alacak portföyünün detayları aşağıdaki gibidir:

| Portföy Grubu | Satın alma yılı | Para birimi | Satın alma bedeli | 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla taşınan değer (TL) |
|---|---|---|---|---|
| 2014 Portföyleri | 2014 | TL | 48,350 | 22,287 |
| 2015 Portföyleri | 2015 | TL | 25,300 | 23,421 |
| 2016 Portföyleri | 2016 | TL | 43,000 | 37,705 |
| 2017 Portföyleri | 2017 | TL | 20,000 | 27,243 |
| 2018 Portföyleri | 2018 | TL | 7,350 | 9,587 |
| | | | | **120,243** |

Grup'un takipteki diğer kredi ve alacaklara ilişkin beklenen zarar karşılıklarına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| Dönem başı - 1 Ocak | 7,411 | 128 |
| Beklenen kredi zarar karşılığı | 7,450 | 4,870 |
| **Dönem sonu** | **14,861** | **4,998** |

## 9. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VARLIKLAR

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un satış amaçlı elde tutulan varlıklarının detayları aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Satış amaçlı elde tutulan varlıklar | 564 | 818 |
| | **564** | **818** |

| | 1 Ocak 2019 | İlaveler | Çıkışlar | 30 Eylül 2019 |
|---|---|---|---|---|
| Gayrimenkuller | 818 | - | (254) | 564 |
| **Defter değeri** | **818** | **-** | **(254)** | **564** |

| | 1 Ocak 2018 | İlaveler | Çıkışlar | 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|---|---|
| Gayrimenkuller | 347 | 569 | (152) | 764 |
| **Defter değeri** | **347** | **569** | **(152)** | **764** |

## 10. ALINAN KREDİLER VE İHRAÇ EDİLEN MENKUL KIYMETLER

### Alınan krediler

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, alınan kredilerin detayı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Alınan krediler | 589,864 | 713,273 |
| **Toplam** | **589,864** | **713,273** |

| | 30 Eylül 2019 | | | | 31 Aralık 2018 | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | TL karşılığı | | | | TL karşılığı | |
| | Orjinal tutar | Etkin faiz oranı (%) (*) | 1 yıla kadar | 1 yıl ve üzeri | Orjinal tutar | Etkin faiz oranı (%) (*) | 1 yıla kadar | 1 yıl ve üzeri |
| TL | 586,792 | 17.00-28.50 | 586,792 | - | 709,385 | 21.70-39.75 | 687,585 | 21,800 |
| ABD Doları | 280 | 5.50 | 1,585 | - | 704 | 8.50 | 3,704 | - |
| Avro | 240 | 5.00 | 1,487 | - | 31 | 6.50 | 184 | - |
| **Toplam** | | | **589,864** | **-** | | | **691,473** | **21,800** |

(*) İlgili oranlar, 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, açık olan sabit ve değişken faizli alınan kredilerin etkin faiz oran aralığını ifade etmektedir.

### İhraç edilen menkul kıymetler

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Grup tarafından ihraç edilmiş olan menkul kıymetlerin detayı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| İhraç edilen bonolar | 32,013 | 65,147 |
| İhraç edilen tahviller | 10,507 | 27,235 |
| **Toplam ihraç edilen menkul kıymetler** | **42,520** | **92,382** |

Grup'un 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla ihraç etmiş olduğu tahviller ve bonoların özellikleri şu şekildedir:

| ISIN KODU | İhraç Tarihi | İhraç Edilen Nominal Tutar | İtfa Tarihi | Satış Yöntemi | Kupon Dönemi |
|---|---|---|---|---|---|
| ***Bonolar*** | | | | | |
| TRFLDFKE1919 | 28 Haziran 2019 | 30,000 | 4 Ekim 2019 | Nitelikli Yatırımcı | Vade sonu ödemeli |
| TRFLDFKE1911 | 8 Temmuz 2019 | 12,000 | 1 Kasım 2019 | Nitelikli Yatırımcı | Vade sonu ödemeli |
| TRFDVYA62014 | 20 Haziran 2019 | 5,000 | 19 Haziran 2020 | Nitelikli Yatırımcı | 3 ayda bir kupon ödemeli |
| TRFDVYAE1916 | 25 Mart 2019 | 9,000 | 25 Ekim 2019 | Nitelikli Yatırımcı | Ayda bir kupon ödemeli |
| ***Tahviller*** | | | | | |
| TRSDVYA22011 | 28 Ağustos 2018 | 15,000 | 25 Şubat 2020 | Nitelikli Yatırımcı | 3 ayda bir kupon ödemeli |

## 10. ALINAN KREDİLER VE İHRAÇ EDİLEN MENKUL KIYMETLER (Devamı)

### İhraç edilen menkul kıymetler (Devamı)

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ihraç etmiş olduğu tahviller ve bonoların özellikleri şu şekildedir:

| ISIN KODU | İhraç Tarihi | İhraç Edilen Nominal Tutar | İtfa Tarihi | Satış Yöntemi | Kupon Dönemi |
|---|---|---|---|---|---|
| ***Bonolar*** | | | | | |
| TRFLDFK31919 | 23 Mart 2018 | 30,000 | 22 Mart 2019 | Nitelikli Yatırımcı | 3 ayda bir kupon ödemeli |
| TRFLDFK41918 | 6 Nisan 2018 | 21,000 | 5 Nisan 2019 | Nitelikli Yatırımcı | 3 ayda bir kupon ödemeli |
| TRFLDFK41926 | 6 Temmuz 2018 | 10,000 | 26 Nisan 2019 | Nitelikli Yatırımcı | 3 ayda bir kupon ödemeli |
| TRFDVYA31910 | 26 Aralık 2018 | 9,000 | 26 Mart 2019 | Nitelikli Yatırımcı | Vade sonu ödemeli |
| TRFDVYA81915 | 10 Ağustos 2018 | 5,000 | 9 Ağustos 2019 | Nitelikli Yatırımcı | 3 ayda bir kupon ödemeli |
| ***Tahviller*** | | | | | |
| TRSDVYA22011 | 28 Ağustos 2018 | 15,000 | 25 Şubat 2020 | Nitelikli Yatırımcı | 3 ayda bir kupon ödemeli |
| TRSDVYA61910 | 26 Aralık 2017 | 12,000 | 25 Haziran 2019 | Nitelikli Yatırımcı | 3 ayda bir kupon ödemeli |

Grup'un ihraç etmiş olduğu tahvillerin ve bonoların kupon faiz oranları değişken olup, tahvillerin her kupon döneminde oluşacak olan faiz oranları, ilgili tahvil için gösterge olarak seçilen T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilmiş devlet iç borçlanma senetleri baz alınarak, ilgili sirkülerde belirtilen yöntemler ile yeniden hesaplanmaktadır.

Grup'un ihraç edilen menkul kıymetlerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| **Dönem başı** | **92,382** | **284,270** |
| Dönem içinde ihraç edilen menkul kıymetler | 143,619 | 449,431 |
| Dönem içinde ödenen ihraç edilen menkul kıymetler (-) | (193,866) | (482,509) |
| Faiz tahakkuku | 385 | 12,325 |
| **Dönem sonu** | **42,520** | **263,517** |

## 11. KARŞILIKLAR

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Kıdem tazminatı karşılığı | 5,308 | 5,109 |
| Kullanılmamış izin karşılığı | 996 | 833 |
| Personel prim karşılığı | 250 | 300 |
| Diğer | 282 | 52 |
| | **6,836** | **6,294** |

*Kıdem tazminatı karşılığı*

Türk İş Kanunu'na göre, Grup bir senelik çalışma süresini doldurmuş olan ve Grup ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet yılını (kadınlarda 20) dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002 tarihindeki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

## 11. KARŞILIKLAR (Devamı)

*Kıdem tazminatı karşılığı (Devamı)*

Temel varsayımlar, enflasyon ile orantılı olarak her yıllık hizmet için 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren yürürlükte olan tavan yükümlülüğünün arttırılmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize olup 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 6,379.86 tam TL (31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2019: 6,017.60 tam TL) kıdem tazminatı tutarı kullanılmıştır. Kıdem tazminatı yükümlülüğü, yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| **Dönem başı** | **5,109** | **3,620** |
| Faiz maliyeti | 398 | 329 |
| Hizmet maliyeti | 371 | 432 |
| Dönem içi ödemeler (-) | (298) | (234) |
| Aktüeryal kayıp (*) | (272) | 369 |
| **Dönem sonu** | **5,308** | **4,516** |

(*) 30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait aktüeryal kazançlar ertelenmiş vergi etkisi dikkate alınarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilmiştir.

*Kullanılmamış izin karşılığı*

Türkiye'de geçerli İş Kanunu'na göre Grup, iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde çalışanlarının hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödemekle yükümlüdür.

Kullanılmamış izin karşılıklarının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| **Dönem başı** | 833 | 809 |
| Cari dönemde eklenen/(iptal edilen), net | 163 | 84 |
| **Dönem sonu** | **996** | **893** |

## 12. DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, diğer yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Satıcılara borçlar | 817 | 1,138 |
| Diğer yabancı kaynaklar | 43 | 42 |
| Ödenecek vergiler | 1,670 | 2,255 |
| | **2,530** | **3,435** |

## 13. FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, kiralama işlemlerinden borçların detayı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Finansal kiralama borçları | 41,798 | 28,227 |
| Ertelenmiş finansal kiralama gideri (-) | (3,458) | (6,226) |
| **Toplam finansal kiralama borcu** | **38,340** | **22,001** |

Finansal kiralama işlemleri Grup gayrimenkullerinin sat-geri kirala işlemlerinden oluşmakta olup vadeleri 1 (bir) yıldır.

## 14. ÖZKAYNAKLAR

### 14.1 Ödenmiş Sermaye

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, Grup'un esas sermayesi 45,000 TL'dir (31 Aralık 2018: 45,000 TL). 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, Grup'un çıkarılmış her biri 1 tam TL değerinde 45,000,000 adet hisse senedi bulunmaktadır (31 Aralık 2018: 45,000,000 adet).

Şirket'in %15'ine tekabül eden payları ortak satışı yoluyla 2014 yılında halka arz edilmiş olup, 19 Haziran 2014 tarihinde BİST - İkinci Ulusal Pazar'da işlem görmeye başlamıştır. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Ana Pazar'da işlem görmektedir.

Grup'un ortakları ve paylarına ilişkin tam TL bilgiler aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | | | | | 31 Aralık 2018 | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Ortaklık Payı(%) | A Grubu Hisse | B Grubu Hisse | C Grubu Hisse | Toplam | Ortaklık Payı(%) | Toplam |
| Nedim Menda | 33.563% | 10,000 | 10,638,125 | 4,455,000 | 15,103,125 | 33.563% | 15,103,125 |
| Raşel Elenkave | 11.338% | 15,000 | 5,086,875 | - | 5,101,875 | 11.338% | 5,101,875 |
| Jak Sucaz | 21.388% | 10,000 | 9,614,375 | - | 9,624,375 | 21.388% | 9,624,375 |
| Lizet Sucaz | 6.238% | 5,000 | 2,801,875 | - | 2,806,875 | 6.238% | 2,806,875 |
| Refka B. Adato | 6.238% | 5,000 | 2,801,875 | - | 2,806,875 | 6.238% | 2,806,875 |
| Judit Menda | 6.238% | 5,000 | 2,801,875 | - | 2,806,875 | 6.238% | 2,806,875 |
| Halka arz edilen | 15.000% | - | 6,750,000 | - | 6,750,000 | 15.000% | 6,750,000 |
| **Toplam** | **100.000%** | **50,000** | **40,495,000** | **4,455,000** | **45,000,000** | **100.000%** | **45,000,000** |

A, B ve C Grubu paylarının sahip olduğu imtiyazlar aşağıdaki gibidir:

Şirket esas sözleşmesi gereğince Şirket Yönetim Kurulu üyelerinin en az yarısından bir fazlasının A Grubu pay sahipleri veya A Grubu pay sahipleri tarafından gösterilecek adaylar arasından seçilmesi zorunludur. Ayrıca, Şirket Genel Kurulu'nda alınacak olan kararlarda Şirket Esas Sözleşmesi'nin 13. Maddesinde sıralanmış olan durumlar için C Grubu pay sahiplerinin veya C Grubu pay sahipleri temsilcilerinin katılımı ve olumlu oy kullanmaları zorunludur.

Tüm özsermaye kalemlerine ilişkin "özsermaye enflasyon düzeltmesi farkları" sadece bedelsiz sermaye artırımı veya zarar mahsubunda, olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri ise, bedelsiz sermaye artırımı; nakit kar dağıtımı ya da zarar mahsubunda kullanılabilecektir.

## 14. ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

### 14.2 Sermaye Yedekleri

*Maddi duran varlıklar yeniden değerleme artışları/(azalışları)*

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar yeniden değerleme farkları, maddi duran varlıklar içerisinde gösterilen binalarının gerçeğe uygun değer ile gösterilmesinden kaynaklanan değer artışları ile söz konusu varlıkların daha önceki dönemlerde yeniden değerlemesine ilişkin yeniden değerleme fonunda bakiyesi bulunması durumunda, bu bakiyeyi aşmayan değer azalışlarını ve vergi etkisini içermektedir. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar yeniden değerleme artışları/azalışları içerisinde 44,342 TL tutarında birikmiş yeniden değerleme fonu bulunmaktadır (31 Aralık 2018: 47,100 TL).

*Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)*

Grup tanımlanmış fayda planlarından oluşan aktüeryal kazanç ve kayıplarını doğrudan diğer kapsamlıgelire ve tanımlanmış fayda planlarıyla ilgili tüm giderleri kar veya zararda personel giderlerine kaydeder.

Grup, tanımlanmış fayda planına ilişkin azaltma veya ödemelerle ilgili kazanç veya zararları, ilgili azaltma veya ödemeler gerçekleştiğinde finansal tablolara yansıtır. Azaltma veya ödemelerden kaynaklanan kazanç veya zararlar tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değerinde meydana gelen değişiklikleri, plan varlıklarının gerçeğe uygun değerindeki değişimleri ve daha önceden muhasebeleştirilmemiş aktüeryal kazanç ve zararlar ile geçmiş hizmet maliyetini içermektedir.

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları) içerisinde 1,319 TL tutarında birikmiş aktüeryal kayıp bulunmaktadır (31 Aralık 2018: 1,591 TL).

### 14.3 Kar Yedekleri

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, Grup'un kar yedekleri 12,303 TL (31 Aralık 2018: 11,309 TL) tutarında birinci tertip yasal yedekten ve 56,550 TL (31 Aralık 2018: 37,569 TL) tutarında olağanüstü yedekten oluşmaktadır.

### 14.4 Kar Dağıtımı

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilirler.

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, Grup'un ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşılıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

## 15. ESAS FAALİYET GELİRLERİ

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait esas faaliyet gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

| | **1 Ocak - 30 Eylül 2019** | **1 Ocak - 30 Eylül 2018** |
|---|---|---|
| Faktoring alacaklarından alınan faizler | 156,189 | 213,704 |
| Faktoring alacaklarından alınan ücret ve komisyonlar | 7,102 | 6,394 |
| | **163,291** | **220,098** |

## 16. ESAS FAALİYET GİDERLERİ

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait esas faaliyet giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

| | 1 Ocak - 30 Eylül 2019 | 1 Ocak - 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| Personel giderleri | 23,438 | 25,345 |
| Dava ve icra giderleri | 3,525 | 5,251 |
| Kiralama giderleri | 2,385 | 2,267 |
| Kıdem tazminatı karşılığı gideri (Dipnot 11) | 1,067 | 761 |
| Dışarıdan sağlanan faydalar (*) | 1,020 | 921 |
| Haberleşme giderleri | 892 | 864 |
| Amortisman ve itfa payı giderleri (Dipnot 5 ve 6) | 814 | 521 |
| Abone giderleri | 719 | 521 |
| Danışmanlık giderleri | 610 | 1,168 |
| Ofis giderleri | 600 | 502 |
| Seyahat giderleri | 438 | 377 |
| Bilgi işlem giderleri | 376 | 214 |
| Bakım ve onarım giderleri | 237 | 218 |
| Vergi, resim, harçlar ve fonlar | 191 | 210 |
| Kanunen kabul edilmeyen giderler | 114 | 259 |
| Reklam ve ilan giderleri | 5 | 6 |
| Diğer | 758 | 769 |
| | **37,189** | **40,174** |

(*) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmet giderleri; sağlık hizmetleri, iş yeri güvenliği eğitim hizmetleri, evrak depolama ve tercüme bedellerinden oluşmaktadır.

## 17. DİĞER FAALİYET GELİRLERİ

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait diğer faaliyet gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

| | 1 Ocak - 30 Eylül 2019 | 1 Ocak - 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| Donuk alacaklardan alınan faizler | 30,187 | 34,209 |
| Kambiyo işlemleri karı | 10,024 | 42,849 |
| Zarar niteliğindeki alacaklardan tahsilatlar (Dipnot 4) | 3,373 | 879 |
| Ters repo işlemlerinden alınan faizler | 1,674 | 801 |
| Mevduat faiz gelirleri | 192 | 109 |
| Diğer | 644 | 1,214 |
| | **46,094** | **80,061** |

## 18. FİNANSMAN GİDERLERİ

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait finansman giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

| | 1 Ocak - 30 Eylül 2019 | 1 Ocak - 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| Kullanılan kredilere verilen faizler | 113,432 | 134,191 |
| İhraç edilen menkul kıymetlere verilen faizler | 8,991 | 47,013 |
| Finansal kiralama giderleri | 7,412 | 2,980 |
| Verilen ücret ve komisyonlar | 2,336 | 3,434 |
| | **132,171** | **187,618** |

## 19. KARŞILIKLAR

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait takipteki alacaklara ilişkin özel karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

| | 1 Ocak - 30 Eylül 2019 | 1 Ocak - 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| Dönem içinde ayrılan karşılıklar (Dipnot 4) | 4,968 | 1,691 |
| | **4,968** | **1,691** |

## 20. DİĞER FAALİYET GİDERLERİ

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait diğer faaliyet giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

| | 1 Ocak - 30 Eylül 2019 | 1 Ocak - 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| Kambiyo işlemleri zararı | 9,798 | 41,252 |
| Beklenen kredi zarar karşılığı giderleri | 7,450 | 4,870 |
| | **17,248** | **46,122** |

## 21. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

### İlişkili taraflarla işlemler

30 Eylül 2019 tarihinde sona eren ara hesap döneminde ilişkili taraflarla işlem bulunmamaktadır (30 Eylül 2018: Bulunmamaktadır).

### Üst yönetim kadrosuna ait ücretler ve menfaatler toplamı

Grup'un hissedarları, üst düzey yönetici ve direktörleri, yönetim kurulu üyeleri ve bu kişilerin ilgili oldukları şirketler ve aileleri ilişkili taraflar olarak kabul edilmiştir. 30 Eylül 2019 tarihinde sona eren hesap döneminde üst düzey yönetime sağlanan faydalar 5,911 TL'dir (30 Eylül 2018: 7,695 TL).

## 22. KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

### 22.1 Alınan Teminatlar

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, alınan teminatların detayı aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Kefaletler (*) | 7,375,862 | 6,869,754 |
| Teminat olarak alınan çek ve senetler | 4,343,191 | 3,729,900 |
| | **11,719,053** | **10,599,654** |

(*) Grup, 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren faktoring işlemlerine konu olmak üzere teminat olarak aldığı kefaletleri ilgili sözleşmelerin değerleri kadarıyla nazım hesap kalemlerinde takip etmeye başlamıştır.

### 22.2 Verilen Teminatlar

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, verilen teminatlar aşağıda yer alan kuruluşlara verilen teminat mektuplarından oluşmaktadır:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Bankalara verilen teminatlar | 163,992 | 167,554 |
| | **163,992** | **167,554** |

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, Grup'un Takasbank'ta 154,500 TL teminat mektubu bulunmaktadır (31 Aralık 2018: 164,500 TL).

### 22.3 Emanet Kıymetler

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Grup'un faktoring alacaklarına karşılık alınan emanet kıymetler aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
|---|---|---|
| Müşteri çekleri | 682,949 | 816,071 |
| Müşteri senetleri | 70,234 | 72,766 |
| | **753,183** | **888,837** |

### 22.4 Grup Aleyhine Açılan Davalar

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Grup aleyhine açılan 66 adet (31 Aralık 2018: 62 adet) davanın toplam tutarı 2,877 TL (31 Aralık 2018: 2,972 TL) olup, Grup, bu davaların kaybedilme olasılığını düşük gördüğünden ve muhtemel bir nakit çıkışı öngörmediğinden ilgili tutar için finansal tablolarında herhangi bir karşılık ayırmamıştır. Grup'un bağlı ortaklığı aleyhine açılan dava bulunmamaktadır.

## 23. PAY BAŞINA KAZANÇ

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren ara hesap dönemlerinde Grup'un hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve birim pay başına kazanç hesaplamaları aşağıdaki gibidir:

| | 1 Ocak - 30 Eylül 2019 | 1 Ocak - 30 Eylül 2018 |
|---|---|---|
| **Pay başına kar** | | |
| Dönem boyunca mevcut olan adi payların ortalama sayısı (adet) | 45,000,000 | 45,000,000 |
| Net dönem karı | 12,374 | 19,093 |
| Adi ve seyreltilmiş pay başına kazanç (1 (tam) TL nominal karşılığı) | 0.27 | 0.42 |

## 24. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

### 24.1 Finansal Risk Yönetimi Amaçları ve Politikaları

Grup faaliyetleri sırasında aşağıdaki çeşitli risklere maruz kalmaktadır:

Kredi Riski

Likidite Riski

Piyasa Riski

Bu not Grup'un yukarıda bahsedilen risklere maruz kalması durumunda, Grup'un bu risklerin yönetimindeki hedefleri, politikaları ve süreçleri hakkında bilgi vermek amaçlı sunulmuştur. Grup Yönetim Kurulu, Grup'un risk yönetimi çerçevesinin kurulmasından ve gözetiminden genel olarak sorumluluk sahibidir.

Grup'un risk yönetimi politikaları Grup'un maruz kalabileceği riskleri belirlemek ve maruz kalabileceği riskleri analiz etmek için oluşturulmuştur. Risk yönetimi politikalarının amacı Grup'un riskleri için uygun risk limit kontrolleri oluşturmak, riskleri izlemek ve limitlere bağlı kalmaktır. Grup çeşitli eğitim ve yönetim standartları ve süreçleri yoluyla, disiplinli ve yapıcı bir kontrol ortamı yaratarak, tüm çalışanların rollerini ve sorumluluklarını anlamasına yardımcı olmaktadır.

***Kredi riski***

Grup faktoring işlemlerinden dolayı kredi riskine maruz kalmaktadır. Grup'un Kredi İzleme ve Krediler departmanları kredi riskinin yönetiminden sorumludur. Grup finansal varlıkları için belirli miktarda teminat talep etmektedir. Kredi risk yönetiminde ağırlıklı olarak kredi tahsis öncesi ve kredi izleme öncesi yöntemler geliştirilmiş olup yönetimin mevcut bir kredi politikası vardır ve kredi riski sürekli olarak takip edilmektedir. Kredi tahsis kıstaslarını taşımayan firmalar ile kredi ilişkisi başlatılmamaktadır. Kredi komitesi yetkilerine göre talep edilen tüm kredi teklifleri değerlendirilmektedir. Bununla birlikte tahsis edilmiş kredilerin izlemesine yönelik olarak erken uyarı sistemleri geliştirilmiş olup dönemler itibari ile ilgili çalışmalar ve müşteri kredibilitesi ölçümlemesi de yapılmaktadır. Kredi komitesi her hafta toplanmakta olup kredi değerlendirmeleri yapmaktadır. Öte yandan, Grup'un kredi riskini takip etmek amacıyla kullanmakta olduğu özel bir bilgisayar programı da mevcuttur.

Bilanço tarihi itibarıyla, Grup'un kredi riski belirli bir sektör veya coğrafi bölgede yoğunlaşmamıştır. Grup'un maksimum kredi riski her finansal varlığın bilançoda gösterilen kayıtlı değeri kadardır.

## 24. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

***Likidite riski***

Likidite riski, Grup'un faaliyetlerinin fonlanması sırasında ortaya çıkmaktadır. Bu risk, Grup'un varlıklarını hem uygun vade ve oranlarda fonlayamama hem de bir varlığı gerçeğe uygun bir fiyat ve uygun bir zaman dilimi içinde likit duruma getirememe risklerini kapsamaktadır. Grup bankalar aracılığıyla fonlama ihtiyacını karşılamaktadır. Grup hedeflerine ulaşmak için gerekli olan fon kaynaklarındaki değişimleri belirlemek ve seyrini izlemek suretiyle sürekli olarak likidite riskini değerlendirmektedir.

***Piyasa riski***

*(i) Döviz kuru riski*

Grup, yabancı para birimleri ile gerçekleştirdiği işlemlerden (faktoring faaliyetleri ve banka kredileri gibi) dolayı yabancı para riski taşımaktadır. Grup'un finansal tabloları TL bazında hazırlandığından dolayı, söz konusu finansal tablolar yabancı para birimlerinin TL karşısında dalgalanmasından etkilenmektedir.

*(ii) Faiz oranı riski*

Grup'un faaliyetleri, faizli varlıklar ve borçlarının farklı zaman veya miktarlarda itfa oldukları ya da yeniden fiyatlandırıldıklarında faiz oranlarındaki değişim riskine maruz kalmaktadır. Ayrıca Grup, değişken faiz oranları içeren varlık ve borçları ve bunların yeniden fiyatlandırılması nedeniyle de faiz oranı riskine maruz kalmaktadır. Grup'un temel stratejileriyle tutarlı olan piyasa faiz oranları dikkate alındığında risk yönetim faaliyetleri, net faiz gelirini en iyi duruma getirmeyi hedeflemektedir.

### *24.1.1 Kredi riski*

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Grup'un varlık ve yükümlülüklerinin coğrafi dağılımı aşağıdaki gibidir:

| **30 Eylül 2019** | **Varlıklar** | **(%)** | **Yükümlülükler** | **(%)** |
|---|---|---|---|---|
| Türkiye | 851,977 | 100 | 683,259 | 100 |
| | **851,977** | **100** | **683,259** | **100** |

| **31 Aralık 2018** | **Varlıklar** | **(%)** | **Yükümlülükler** | **(%)** |
|---|---|---|---|---|
| Türkiye | 996,206 | 100 | 840,134 | 100 |
| | **996,206** | **100** | **840,134** | **100** |

## 24. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

### 24.1 Finansal Risk Yönetimi Amaçları ve Politikaları (Devamı)

#### *24.1.1 Kredi riski (Devamı)*

| | Faktoring alacakları | | Takipteki alacaklar | | Diğer aktifler | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **30 Eylül 2019** | **İlişkili Taraf** | **Diğer Taraf** | **İlişkili Taraf** | **Diğer Taraf** | **İlişkili Taraf** | **Diğer Taraf** | **Bankalar** |
| **Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)** | - | **657,439** | - | **1,638** | - | **118,038** | **1,197** |
| - Azami riskin teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı (*) | - | 657,439 | - | - | - | - | - |
| A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri | - | 644,346 | - | - | - | 1,355 | 1,197 |
| B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri | - | 13,093 | - | - | - | - | - |
| C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların | | | | | | | |
| - Net defter değeri | - | - | - | - | - | - | - |
| - Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı | - | - | - | - | - | - | - |
| D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri | - | - | - | 1,638 | - | 116,683 | - |
| - Vadesi geçmiş (brüt defter değeri) | - | - | - | 31,602 | - | 131,544 | - |
| - Değer düşüklüğü (-) | - | - | - | (29,964) | - | (14,861) | - |
| -Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı | - | - | - | - | - | - | - |
| - Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri) | - | - | - | - | - | - | - |
| - Değer düşüklüğü (-) | - | - | - | - | - | - | - |
| -Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı | - | - | - | - | - | - | - |
| E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar | - | - | - | - | - | - | - |

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

## 24. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

### 24.1 Finansal Risk Yönetimi Amaçları ve Politikaları (Devamı)

#### *24.1.1 Kredi riski (Devamı)*

| | Faktoring alacakları | | Takipteki alacaklar | | Diğer alacaklar | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **31 Aralık 2018** | **İlişkili Taraf** | **Diğer Taraf** | **İlişkili Taraf** | **Diğer Taraf** | **İlişkili Taraf** | **Diğer Taraf** | **Bankalar** |
| **Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)** | **-** | **775,054** | **-** | **100** | **-** | **122,104** | **7,725** |
| - Azami riskin teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı (*) | - | 775,054 | - | - | - | - | - |
| A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri | - | 761,943 | - | - | - | 1,861 | 7,725 |
| B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri | - | 13,111 | - | - | - | - | - |
| C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların | | | | | | | |
| - Net defter değeri | - | - | - | - | - | - | - |
| - Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı | - | - | - | - | - | - | - |
| D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri | - | - | - | 100 | - | 120,243 | - |
| - Vadesi geçmiş (brüt defter değeri) | - | - | - | 28,469 | - | 127,654 | - |
| - Değer düşüklüğü (-) | - | - | - | (28,369) | - | (7,411) | - |
| -Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı | - | - | - | - | - | - | - |
| - Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri) | - | - | - | - | - | - | - |
| - Değer düşüklüğü (-) | - | - | - | - | - | - | - |
| -Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı | - | - | - | - | - | - | - |
| E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar | - | - | - | - | - | - | - |

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

## 24. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

### 24.1 Finansal Risk Yönetimi Amaçları ve Politikaları (Devamı)

#### *24.1.2 Likidite riski*

Aşağıdaki tablo, bilanço tarihi itibarıyla sözleşmenin vade tarihine kadar kalan dönemini baz alarak, Grup'un türev olmayan finansal yükümlülüklerinin, uygun vade gruplaması yaparak analizini sağlar. Tabloda belirtilen tutarlar sözleşmeye bağlı iskonto edilmemiş nakit akımlarıdır:

**30 Eylül 2019**

| Sözleşmeye göre veya beklenen vadeler | Kayıtlı değeri | Beklenen nakit çıkışlar toplamı | 3 aydan kısa | 3-12 ay arası | 1-5 yıl arası | 5 yıldan uzun |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Türev olmayan finansal yükümlülükler** | **672,361** | **793,495** | **303,034** | **490,461** | **-** | **-** |
| Alınan krediler | 589,864 | 701,938 | 290,515 | 411,423 | - | - |
| İhraç edilen menkul kıymetler | 42,520 | 45,062 | 5,102 | 39,960 | - | - |
| Finansal kiralama borçları | 38,340 | 44,858 | 5,780 | 39,078 | - | - |
| Faktoring borçları | 1,637 | 1,637 | 1,637 | - | - | - |

**31 Aralık 2018**

| Sözleşmeye göre veya beklenen vadeler | Kayıtlı değeri | Beklenen nakit çıkışlar toplamı | 3 aydan kısa | 3-12 ay arası | 1-5 yıl Arası | 5 yıldan Uzun |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Türev olmayan finansal yükümlülükler** | **830,382** | **860,346** | **639,351** | **176,059** | **44,936** | **-** |
| Alınan krediler | 713,273 | 732,259 | 605,934 | 97,302 | 29,023 | - |
| İhraç edilen menkul kıymetler | 92,382 | 97,136 | 29,135 | 52,088 | 15,913 | - |
| Finansal kiralama borçları | 22,001 | 28,225 | 1,556 | 26,669 | - | - |
| Faktoring borçları | 2,726 | 2,726 | 2,726 | - | - | - |

#### *24.1.3 Piyasa riski*

***Faiz oranı riski***

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, finansal araçlara uygulanan ağırlıklı ortalama etkin faiz oranları aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 | | | 31 Aralık 2018 | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | ABD Doları (%) | Avro (%) | TL (%) | ABD Doları (%) | Avro (%) | TL (%) |
| **Varlıklar** | | | | | | |
| Bankalar | - | - | 18.50 | - | - | 20.00 |
| Faktoring alacakları | 12.03 | 18.21 | 26.34 | 14.51 | 20.76 | 38.42 |
| Takipteki diğer alacaklar | - | - | 25.00 | - | - | 28.50 |
| **Yükümlülükler** | | | | | | |
| Alınan krediler | 5.5 | 5.0 | 16.70 | 8.50 | 6.50 | 28.80 |
| İhraç edilen menkul kıymetler | - | - | 24.00 | - | - | 25.60 |
| Finansal kiralama borçları | - | - | 16.70 | - | - | 28.30 |

## 24. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

### 24.1 Finansal Risk Yönetimi Amaçları ve Politikaları (Devamı)

#### *24.1.3 Piyasa riski (Devamı)*

*Faiz oranı riski (Devamı)*

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Grup'un finansal enstrümanlarının detayları aşağıdaki gibidir:

| | Kayıtlı Değer | |
|---|---|---|
| | 30 Eylül 2019 | 31 Aralık 2018 |
| **Sabit faizli** | | |
| Vadeli mevduat | 222 | 170 |
| Faktoring alacakları, net | 657,439 | 775,054 |
| Takipteki diğer alacaklar, net | 116,683 | 120,243 |
| Finansal kiralama borçları (-) | (38,340) | (22,001) |
| Alınan krediler (-) | (351,359) | (488,763) |
| İhraç edilen menkul kıymetler (-) | (31,216) | (9,040) |
| **Değişken faizli** | | |
| Alınan krediler (-) | (238,505) | (224,510) |
| İhraç edilen menkul kıymetler | (11,304) | (83,342) |

30 Eylül 2019 tarihindeki TL para birimi cinsinden olan değişken faizli enstrümanların yenileme tarihlerindeki faizi 100 baz puan daha yüksek/düşük olup diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, değişken faizli finansal araçlardan oluşan yüksek/düşük faiz gideri sonucu vergi öncesi net dönem karı 723 TL (31 Aralık 2018: 699 TL) daha düşük/yüksek olacaktı.

Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülüklerini bilanço tarihinde, sözleşmede yer alan faiz oranı değişimlerine kalan dönemi baz alarak ilgili vade gruplamasına göre analiz etmektedir.

**30 Eylül 2019**

| | 3 aya kadar | 3 ay 1 yıl arası | 1 yıl 5 yıl arası | 5 yıl ve üzeri | Faizsiz | Toplam |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Alınan krediler | 290,515 | 299,349 | - | - | - | 589,864 |
| İhraç edilen menkul kıymetler | 5,102 | 37,418 | - | - | - | 42,520 |
| Faktoring borçları | 1,637 | - | - | - | - | 1,637 |
| Finansal kiralama borçları | 21,828 | 16,512 | - | - | - | 38,340 |
| **Net yeniden fiyatlandırma pozisyonu** | **319,082** | **353,279** | **-** | **-** | **-** | **672,361** |

**31 Aralık 2018**

| | 3 aya kadar | 3 ay 1 yıl arası | 1 yıl 5 yıl arası | 5 yıl ve üzeri | Faizsiz | Toplam |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Alınan krediler | 604,585 | 86,888 | 21,800 | - | - | 713,273 |
| İhraç edilen menkul kıymetler | 28,488 | 51,786 | 12,108 | - | - | 92,382 |
| Faktoring borçları | 2,726 | - | - | - | - | 2,726 |
| Finansal kiralama borçları | 1,495 | 20,506 | - | - | - | 22,001 |
| **Net yeniden fiyatlandırma pozisyonu** | **637,294** | **159,180** | **33,908** | **-** | **-** | **830,382** |

## 24. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

### 24.1 Finansal Risk Yönetimi Amaçları ve Politikaları (Devamı)

#### *24.1.3 Piyasa riski (Devamı)*

***Kur riski***

Yabancı para riski, herhangi bir finansal aracının değerinin döviz kurundaki değişikliğe bağlı olarak değişmesinden doğan risktir. Grup, yabancı para bazlı borçlarından dolayı yabancı para riski taşımaktadır. Söz konusu riski oluşturan temel yabancı para birimleri ABD Doları ve Avro'dur. Grup'un finansal tabloları TL bazında hazırlandığından dolayı, söz konusu finansal tablolar yabancı para birimlerinin TL karşısında dalgalanmasından etkilenmektedir.

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, yabancı para cinsinden aktif ve pasifler, aşağıdaki gibidir:

| | 30 Eylül 2019 (TL Tutarı) | 31 Aralık 2018 (TL Tutarı) |
|---|---|---|
| A. Döviz cinsinden varlıklar | 3,497 | 5,947 |
| B. Döviz cinsinden yükümlülükler | (3,119) | (3,888) |
| **Net döviz pozisyonu (A+B)** | **378** | **2,059** |

Aşağıdaki tablo 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un detaylı bazda yabancı para pozisyonu riskini özetlemektedir. Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı TL tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

| 30 Eylül 2019 | ABD Doları (*) | Avro (*) | Toplam |
|---|---|---|---|
| Faktoring alacakları | 2,222 | 1,250 | 3,472 |
| Diğer aktifler | 25 | - | 25 |
| Alınan krediler | (1,585) | (1,487) | (3,072) |
| Diğer yükümlülükler | (47) | - | (47) |
| **Net yabancı para pozisyonu** | **615** | **(237)** | **378** |

| 31 Aralık 2018 | ABD Doları (*) | Avro (*) | Toplam |
|---|---|---|---|
| Faktoring alacakları | 5,749 | 182 | 5,931 |
| Diğer aktifler | 7 | 9 | 16 |
| Alınan krediler | (3,704) | (184) | (3,888) |
| **Net yabancı para pozisyonu** | **2,052** | **7** | **2,059** |

(*) Yukarıdaki tabloda yer alan bakiyeler Dipnot 2.4.17'de yer alan döviz kurları ile kullanılarak TL karşılığı olarak belirtilmiştir.

## 24. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

### 24.1 Finansal Risk Yönetimi Amaçları ve Politikaları (Devamı)

#### *24.1.3 Piyasa riski (Devamı)*

***Kur riski (Devamı)***

*Döviz kuru riski duyarlılık analizi*

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, TL'nin, ABD Doları ve Avro karşısında %10 oranında değer kaybetmesi ve diğer tüm değişkenlerin aynı kalması varsayımı altında, yabancı para biriminde olan varlık ve yükümlülüklerden doğan kur farkının dönem karına vergi öncesi etkisi aşağıdaki tabloda sunulmuştur. Bu analizde, diğer bütün değişkenlerin, özellikle faiz oranlarının sabit kaldığı varsayılmıştır.

| | **30 Eylül 2019** | | | |
|---|---|---|---|---|
| | **Kar/Zarar** | | **Özkaynaklar** | |
| | **Yabancı paranın değer kazanması** | **Yabancı paranın değer kaybetmesi** | **Yabancı paranın değer kazanması** | **Yabancı paranın değer kaybetmesi** |
| ABD Doları'nın TL karşısında %10 değişimi halinde | | | | |
| 1 - ABD Doları net varlık/yükümlülüğü | 62 | (62) | 62 | (62) |
| 2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-) | - | - | - | - |
| **3- ABD Doları net etki (1 +2)** | **62** | **(62)** | **62** | **(62)** |
| Avro'nun TL karşısında %10 değişimi halinde | | | | |
| 1 - Avro net varlık/yükümlülüğü | (24) | 24 | (24) | 24 |
| 2 - Avro riskinden korunan kısım (-) | - | - | - | - |
| **3- Avro net etki (1 +2)** | **(24)** | **24** | **(24)** | **24** |
| **TOPLAM (3)** | **38** | **(38)** | **38** | **(38)** |

| | **31 Aralık 2018** | | | |
|---|---|---|---|---|
| | **Kar/Zarar** | | **Özkaynaklar** | |
| | **Yabancı paranın değer kazanması** | **Yabancı paranın değer kaybetmesi** | **Yabancı paranın değer kazanması** | **Yabancı paranın değer kaybetmesi** |
| ABD Doları'nın TL karşısında %10 değişimi halinde | | | | |
| 1 - ABD Doları net varlık/yükümlülüğü | 205 | (205) | 205 | (205) |
| 2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-) | - | - | - | - |
| **3- ABD Doları net etki (1 +2)** | **205** | **(205)** | **205** | **(205)** |
| Avro'nun TL karşısında %10 değişimi halinde | | | | |
| 1 - Avro net varlık/yükümlülüğü | 1 | (1) | 1 | (1) |
| 2 - Avro riskinden korunan kısım (-) | - | - | - | - |
| **3- Avro net etki (1 +2)** | **1** | **(1)** | **1** | **(1)** |
| **TOPLAM (3)** | **206** | **(206)** | **206** | **(206)** |

## 24. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

### *24.2 Sermaye Yönetimi*

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir. Grup'un sermaye yapısı borçlar, nakit ve nakit benzerleri ve 14. Dipnotta açıklanan çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri ve kar yedeklerini içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler Grup'un üst yönetimi tarafından değerlendirilir. Bu incelemeler sırasında üst yönetim sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilebilen riskleri değerlendirir ve Yönetim Kurulu'nun kararına bağlı olanları Yönetim Kurulu'nun değerlendirmesine sunar.

Grup'un genel stratejisi önceki dönemden bir farklılık göstermemektedir.

24 Aralık 2013 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan "Finansal Kiralama. Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik"in 12. maddesine göre Şirket'in özkaynağının, toplam aktiflerine oranının asgari yüzde üç olarak tutturulması ve idame ettirilmesi zorunludur. Şirket 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ilgili oranlara uymaktadır.

## 25. FİNANSAL ARAÇLARIN GERÇEĞE UYGUN DEĞERİ

Grup finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini, ulaşılabilen mevcut piyasa bilgilerini ve uygun değerleme metotlarını kullanarak hesaplamıştır. Ancak, gerçeğe uygun değeri bulabilmek için kanaat kullanmak gerektiğinden, gerçeğe uygun değer ölçümleri mevcut piyasa koşullarında oluşabilecek değerleri yansıtmayabilir. Uzun vadeli borçlanmaların gerçeğe uygun değeri raporlama tarihi itibarıyla Grup'un borçlanma faiz oranları kullanılarak yeniden hesaplanmıştır. Grup yönetimi tarafından faktoring alacakları, bankalardan alacaklar ve kısa vadeli banka kredileri de dahil olmak üzere etkin faizle iskonto edilmiş maliyet bedeli ile gösterilen finansal varlıkların ve yükümlülüklerin rayiç değerlerinin kısa vadeli olmaları ve muhtemel zararların önemsiz miktarda olabileceği düşünülerek kayıtlı değerlerine yakın olduğu kabul edilmiştir. İhraç edilen menkul kıymetlerin gerçeğe uygun değeri işlem gördükleri piyasada oluşan fiyatları baz alınarak belirlenmiştir.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, finansal varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değeri ve gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibidir;

| | 30 Eylül 2019 | |
|---|---|---|
| | **Kayıtlı değeri** | **Gerçeğe uygun değeri** |
| ***Finansal varlıklar*** | | |
| Nakit ve nakit benzerleri | 1,215 | 1,543 |
| Faktoring alacakları | 657,439 | 657,439 |
| Donuk alacaklar ve diğer aktifler | 119,676 | 123,676 |
| ***Finansal yükümlülükler*** | | |
| Alınan krediler | 589,864 | 521,846 |
| Finansal kiralama borçları | 38,340 | 39,196 |
| İhraç edilen menkul kıymetler | 42,520 | 42,713 |
| Faktoring borçları | 1,637 | 1,635 |

## 25. FİNANSAL ARAÇLARIN GERÇEĞE UYGUN DEĞERİ (Devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, finansal varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değeri ve gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibidir;

| | 31 Aralık 2018 | |
|---|---|---|
| | **Kayıtlı değeri** | **Gerçeğe uygun değeri** |
| ***Finansal varlıklar*** | | |
| Nakit ve nakit benzerleri | 23,084 | 23,084 |
| Faktoring alacakları | 775,054 | 775,054 |
| Donuk alacaklar ve diğer aktifler | 122,204 | 122,204 |
| ***Finansal yükümlülükler*** | | |
| Alınan krediler | 713,273 | 710,162 |
| Finansal kiralama borçları | 22,001 | 22,336 |
| İhraç edilen menkul kıymetler | 92,382 | 92,382 |
| Faktoring borçları | 2,726 | 2,726 |

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlenmektedir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka doğrudan ya da dolaylı olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlenmektedir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlenmektedir.

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un gerçeğe uygun değeri üzerinden gösterilen finansal varlık ve yükümlülüğü bulunmamaktadır.

## 26. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Şirket'in bağlı ortaklığı Deren Varlık'ın özet finansal bilgilerine aşağıda yer verilmiştir:

| | **30 Eylül 2019** |
|---|---|
| ***Deren Varlık Yönetim A.Ş. özet bilanço bilgileri:*** | |
| Dönen varlıklar | 117,800 |
| Duran varlıklar | 692 |
| **Toplam varlıklar** | **118,492** |
| Finansal borçlar (-) | 94,575 |
| Diğer yükümlülükler (-) | 5,342 |
| **Toplam yükümlülükler** | **99,917** |
| Ödenmiş sermaye | 20,000 |
| Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler (-) | (68) |
| Geçmiş yıllar karları | - |
| Yasal yedekler | 270 |
| Olağanüstü yedekler | 5,133 |
| Dönem net zararı | (6,760) |
| **Net varlıklar** | **18,575** |

Şirket'in bağlı ortaklığı Denge Varlık'ın özet finansal bilgilerine aşağıda yer verilmiştir:

| | **30 Eylül 2019** |
|---|---|
| ***Denge Varlık Yönetim A.Ş. özet bilanço bilgileri:*** | |
| Dönen varlıklar | 21,609 |
| Duran varlıklar | 109 |
| **Toplam varlıklar** | **21,718** |
| Finansal borçlar (-) | - |
| Diğer yükümlülükler (-) | 36 |
| **Toplam yükümlülükler** | **36** |
| Ödenmiş sermaye | 20,000 |
| Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler (-) | - |
| Geçmiş yıllar karları | - |
| Yasal yedekler | - |
| Olağanüstü yedekler | - |
| Dönem net karı | 1,682 |
| **Net varlıklar** | **21,682** |

Yukardaki verilen bilgiler şirketler arası eliminasyon işlemleri yapılmadan önceki tutarları göstermektedir.

## 27. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Grup'un nitelikli yatırımcılara satış yöntemiyle ihracını gerçekleştirmiş olduğu, 28 Haziran 2019 vade başlangıç tarihli 30,000 TL nominal tutarlı TRFLDFKE1919 ISIN kodlu bonoların 4 Ekim 2019 tarihinde itfası gerçekleşmiştir.

Grup, 4 Ekim 2019 vade başlangıç tarihli 24,000 TL nominal tutarlı TRFLDFK12018 ISIN kodlu bonoların Nitelikli Yatırımcılara satış yöntemiyle ihracını gerçekleştirmiştir. Bonoların itfa tarihi 10 Ocak 2020'dir.

Grup, 4 Ekim 2019 vade başlangıç tarihli 23,500 TL nominal tutarlı TRFLDFK22017 ISIN kodlu bonoların Nitelikli Yatırımcılara satış yöntemiyle ihracını gerçekleştirmiştir. Bonoların itfa tarihi 7 Şubat 2020'dir.

Grup'un nitelikli yatırımcılara satış yöntemiyle ihracını gerçekleştirmiş olduğu, 25 Mart 2019 vade başlangıç tarihli 9,000 TL nominal tutarlı TRFDVYAE916 ISIN kodlu bonoların 25 Ekim 2019 tarihinde itfası gerçekleşmiştir.

Grup, 25 Ekim 2019 vade başlangıç tarihli 9,000 TL nominal tutarlı TRFDVYAE2013 ISIN kodlu bonoların Nitelikli Yatırımcılara satış yöntemiyle ihracını gerçekleştirmiştir. Bonoların itfa tarihi 23 Ekim 2020'dir.

Grup'un nitelikli yatırımcılara satış yöntemiyle ihracını gerçekleştirmiş olduğu, 8 Temmuz 2019 vade başlangıç tarihli 12,000 TL nominal tutarlı TRFLDFKK1911 ISIN kodlu bonoların 1 Kasım 2019 tarihinde itfası gerçekleşmiştir.

Grup, 4 Kasım 2019 vade başlangıç tarihli 28,200 TL nominal tutarlı TRFLDFK32016 ISIN kodlu bonoların Nitelikli Yatırımcılara satış yöntemiyle ihracını gerçekleştirmiştir. Bonoların itfa tarihi 6 Mart 2020'dir.